

— assesseur en application des peines suppléant, spécialisé en matière pénitentiaire, pour le ressort de la cour d'appel de Gand : 1.

Cette place remplace celle publiée au *Moniteur belge* du 29 juin 2009;

— assesseur en application des peines suppléant, spécialisé en réinsertion sociale, pour le ressort de la cour d'appel de Liège : 1.

Cette place remplace celle publiée au *Moniteur belge* du 2 juin 2009;

— assesseur en application des peines suppléant, spécialisé en réinsertion sociale, pour le ressort de la cour d'appel de Mons : 1.

Cette place remplace celle publiée au *Moniteur belge* du 2 juin 2009;

Toute candidature doit être adressée par lettre recommandée à la poste au « SPF Justice, Direction générale de l'Organisation judiciaire – Service du Personnel – ROJ 211, boulevard de Waterloo 115, 1000 Bruxelles », dans un délai d'un mois à partir de ce jour.

— plaatsvervangend assessor in strafuitvoeringszaken, gespecialiseerd in penitentiaire zaken, voor het rechtsgebied van het hof van beroep te Gent : 1.

Deze plaats vervangt deze gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 29 juni 2009;

— plaatsvervangend assessor in strafuitvoeringszaken, gespecialiseerd in de sociale reïntegratie, voor het rechtsgebied van het hof van beroep te Luik : 1.

Deze plaats vervangt deze gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 2 juni 2009;

— plaatsvervangend assessor in strafuitvoeringszaken, gespecialiseerd in de sociale reïntegratie, voor het rechtsgebied van het hof van beroep te Bergen : 1.

Deze plaats vervangt deze gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 2 juni 2009;

Elke kandidatuur moet bij een ter post aangetekend schrijven worden gericht aan « FOD Justitie, Directoraat-generaal Rechterlijke Organisatie – Dienst Personeelszaken – ROJ 211, Waterloolaan 115, 1000 Brussel », binnen een termijn van één maand vanaf heden.

GOUVERNEMENTS DE COMMUNAUTE ET DE REGION GEMEENSCHAPS- EN GEWESTREGERINGEN GEMEINSCHAFTS- UND REGIONALREGIERUNGEN

VLAAMSE GEMEENSCHAP — COMMUNAUTE FLAMANDE

VLAAMSE OVERHEID

Bestuurszaken

[2009/204268]

Omzendbrief BB 2009/05: instructies voor het opstellen van de budgetten voor 2010 en de bijhorende meerjarenplannen van de gemeenten en van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van het Vlaamse Gewest

Aan de provinciegouverneurs

Ter kennisgeving aan :

- de colleges van burgemeester en schepenen
- de voorzitters van de raad voor maatschappelijk welzijn
- de politiecolleges

Brussel, 4 september 2009

Deze omzendbrief bevat de instructies voor de gemeenten en de openbare centra voor maatschappelijk welzijn voor het opstellen van hun budgetten voor 2010 en de bijhorende meerjarenplannen.

Het eerste en tweede deel van de omzendbrief bevatten specifieke richtlijnen voor respectievelijk de meerjarenplannen en de budgetten van de gemeenten en van de O.C.M.W.'s.

Het derde deel omvat enkele gemeenschappelijke instructies voor beide lokale besturen.

Op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur kan nog heel wat bijkomende informatie gevonden worden, meer in het bijzonder bij de FAQ's in verband met (interpretatie)problemen met betrekking tot de inwerkingtreding van het Gemeentedecreet :

http://www.binnenland.vlaanderen.be/werking_besturen/werking_besturen_standpunten.htm,

http://www.binnenland.vlaanderen.be/financien/financien_standpunten.htm,

http://www.binnenland.vlaanderen.be/personeel/personeel_standpunten.htm

I. INSTRUCTIES VOOR DE MEERJARENPLANNING EN DE BUDGETTEN VAN DE GEMEENTEN

A. ALGEMENE INSTRUCTIES

Het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 liet het merendeel van de bepalingen inzake planning en financieel beheer die in het decreet van 23 januari 2009 tot wijziging van het Gemeentedecreet zijn opgenomen, in werking treden op 1 juli 2009. Tevens heeft de Vlaamse Regering van de gelegenheid gebruik gemaakt om via dit uitvoeringsbesluit een aantal bepalingen van het Gemeentedecreet in werking te laten treden en een aantal uitvoeringsbepalingen te nemen, onder meer inzake interne kredietaanpassingen.

1. De strategische meerjarenplanning

Artikel 146 en 147 van het Gemeentedecreet, met betrekking tot de strategische meerjarenplanning, traden nog niet in werking.

De artikelen van het gemeentedecreet die al in werking zijn getreden en waarin verwezen wordt naar het strategische meerjarenplan, worden daarom op de volgende wijze ingevuld :

— op basis van het algemeen beleidsprogramma, zoals dat opgelegd is in artikel 242bis van de Nieuwe Gemeentewet. Na de verkiezing van de schepenen werd het algemeen beleidsprogramma door het college van burgemeester en schepenen voorgelegd aan de gemeenteraad. Het bevat, voor de duur van de legislatuur, minstens de belangrijkste (strategische) beleidsplannen.

— op basis van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling, voor het Vlaamse Gewest, van het administratief toezicht op de gemeenten, waarin artikel 7 verwijst naar het meerjarig financieel beleidsplan. Het meerjarig financieel beleidsplan moet inzicht verstrekken in de aard en de omvang van het voorgenomen beleid en de dienstverlening en in de financiële gevolgen van de beoogde doelstellingen. Het moet aansluiten bij het algemeen beleidsprogramma.

De ontvanger (= financieel beheerder) maakt het ontwerp van het meerjarig financieel beleidsplan op, in overleg met het managementteam.

2. Het budget

2.1 Inhoud

Het budget voor 2010 bestaat uit de volgende documenten en bijlagen :

- . De beleidsnota
- . De financiële nota (begroting)
- . Tabel 1 : Algemene gegevens betreffende de gemeente
- . Tabel 6 : Programma van de tijdens het dienstjaar uit te voeren investeringen
- . Tabel 7 : Samenvatting van de leningen
- . Tabel 8 : Tabel van de schuldevolutie
- . Meerjarig financieel beleidsplan (2010 tot en met minimum 2013)
- . Gegevens betreffende de volgende ramingen :
 - personenbelasting en verkeersbelasting
 - energiedividenden (zie Deel I.B, punt 3.2)

2.1.1 De beleidsnota van het budget

De term "beleidsnota" wordt gedefinieerd in artikel 150 van het Gemeentedecreet : "De beleidsnota verwoordt het beleid dat de gemeente gedurende het financiële boekjaar zal voeren en concretiseert de beleidsdoelstellingen. De beleidsnota omvat een toelichting omtrent de financiële toestand van de gemeente en verwoordt de aansluiting met de financiële nota."

Aangezien de bepalingen over de strategische meerjarenplanning nog niet in werking treden, kan de beleidsnota van het budget nog geen concretisering inhouden van de beleidsdoelstellingen uit de strategische nota van het meerjarenplan. De doelstellingen die zijn opgenomen in de beleidsnota sluiten daarom aan bij de beleidsdoelstellingen die zijn opgenomen in het algemeen beleidsprogramma.

De beleidsnota is een beknopt en bevattelijk document dat concreet moet aangeven welke beleidsdoelstellingen het bestuur wil realiseren (als concretisering van de doelstellingen uit het algemeen beleidsprogramma) en welke middelen het bestuur daarvoor nodig heeft.

Het beleid moet bepaald worden op basis van hoofdlijnen. Bijgevolg is het wenselijk om het aantal doelstellingen dat aan de gemeenteraad wordt voorgelegd, te beperken en ze maximaal af te stemmen op de behoeften van de eigen gemeente. De raad moet zich in de eerste plaats concentreren op de wijzigingen die het bestuur wil aanbrengen aan de bestaande toestand.

In de beleidsnota moet ook de aansluiting worden gemaakt met de financiële nota van het budget (voorlopig de huidige begroting), waarin de benodigde middelen verder moeten worden ingevuld.

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur stelt op haar website voorbeelden en modellen ter beschikking die de besturen kunnen hanteren voor het opstellen van hun algemeen beleidsprogramma en beleidsnota (zie daarvoor de volgende link : http://www.binnenland.vlaanderen.be/financien/financiele_gegevens.htm).

2.1.2 De financiële nota van het budget (begroting)

De financiële nota van het budget wordt voorlopig ingevuld door de bepalingen betreffende de begroting van het koninklijk besluit van 2 augustus 1990 houdende het Algemeen Reglement op de Gemeentelijke Comptabiliteit. De begroting moet de financiële vertaling zijn van de beleidsdoelstellingen, geformuleerd in de beleidsnota van het budget. De termen "begroting" en "financiële nota van het budget" in deze onderrichtingen betekenen dus hetzelfde.

De economische groepen mogen gerangschikt en getotaliseerd worden per functionele code, zowel aan de ontvangsten- als aan de uitgavenzijde. Hierdoor zijn de totale ontvangsten en uitgaven per functionele code duidelijk af te lezen.

In de samenvattende tabel van de ontvangsten en de uitgaven mogen de functionele groepen uitgebreid worden zoals in het corpus van de financiële nota (begroting).

De op te nemen leningen voor de financiering van de buitengewone uitgaven worden volledig als buitengewone ontvangst ingeschreven onder de functie 010 "openbare schuld", maar met een opsplitsing per aard (naar gelang van de economische codes).

Dat houdt ook in dat de interest- en aflossingslasten, zowel van de opgenomen als van de op te nemen leningen, volledig worden ingeschreven onder dezelfde functie 010 in de gewone uitgaven.

2.1.3 De tabellen

Opmerking bij tabel 7 "Tabel van de gemeenteleningen"

In tabel 7 wordt alleen het onderdeel "samenvatting van de leningen" behouden. De volledige tabel van de gemeenteleningen (inclusief het onderdeel onroerende leasing) moet uiteraard ter inzage van de raadsleden liggen.

Opmerking bij tabel 8 "Evolutie van de gemeenteschuld"

Tabel 8 houdt, behalve met de leningen, ook rekening met alle lasten die met leasingovereenkomsten gepaard gaan, zowel met die uit het verleden als met die van nieuwe of nog af te sluiten leasingovereenkomsten.

De besturen moeten voor elke financiële instelling waarbij ze leningen hebben aangegaan of nieuwe leningen zullen aangaan de volgende gegevens opnemen.

- saldo, nog terug te betalen op 1 januari;
- nieuwe leningen van het dienstjaar;
- bedrag, terugbetaald gedurende het dienstjaar;
- saldo, terug te betalen op 31 december;
- betaalde intresten;
- jaarlijkse last (bedrag terugbetaald gedurende het dienstjaar + betaalde intresten).

Tot slot worden de gegevens van alle financiële instellingen getotaliseerd, uiteraard met behoud van de hierboven omschreven structuur.

2.1.4 Het meerjarig financieel beleidsplan

Het meerjarig financieel beleidsplan moet aansluiten bij het algemeen beleidsprogramma en moet inzicht verstrekken in de aard en de omvang van het voorgenomen beleid en de dienstverlening en in de financiële gevolgen van de beoogde doelstellingen.

Het meerjarig financieel beleidsplan dat als basis dient voor het budget 2010, omvat voor alle gemeenten op zijn minst de jaren 2010, 2011, 2012 en 2013.

De gemeenten zijn wettelijk verplicht het evenwicht van het meerjarig financieel beleidsplan te behouden (artikel 8 van het toezichtdecreet van 28 april 1993, dat nog van toepassing is).

Opdat de gemeenteraad de financiële ontwikkeling van het bestuur met kennis van zaken zou kunnen beoordelen, moet het college van burgemeester en schepenen de raad voldoende toelichtingen en ondersteunend cijfermateriaal verstrekken bij het meerjarig financieel beleidsplan. In de toelichtingen wordt onder meer verduidelijkt welke hypothesen het bestuur hanteert. De stukken waarnaar in het plan wordt verwezen en waarop bepaalde in het plan ingeschreven cijfers zijn gebaseerd, worden bij voorkeur geheel of gedeeltelijk bijgevoegd. Ze moeten in elk geval kunnen worden ingezien.

Ze zijn essentieel om een juiste beoordeling van de financiële ontwikkeling mogelijk te maken, zeker als de in het meerjarig financieel beleidsplan gebruikte stijgingspercentages afwijken van de ontwikkeling die in deze instructies aanbevolen wordt.

Een waardevolle beleidsplanning dwingt ook tot realistische ramingen op de buitengewone dienst. De ramingen in het meerjarig financieel beleidsplan hebben betrekking op investeringsprojecten ter uitvoering van de beleidsdoelstellingen, opgenomen in het algemene beleidsprogramma of in de beleidsnota van het budget. Het is nuttig grote investeringsuitgaven en belangrijke nieuwe projecten bondig toe te lichten.

De besturen kunnen verder, bij het opstellen van hun meerjarig financieel beleidsplan gebruik maken van prognoses.

Bij deze prognoses moet een onderscheid worden gemaakt tussen :

- prognoses m.b.t. de overzichtstabel (verantwoording per artikel);
- prognoses m.b.t. de evolutie van de economische groepen in elk jaar van het meerjarig financieel beleidsplan (globale verantwoording, op basis van historische cijfers).

1) prognoses m.b.t. de overzichtstabel

Deze prognoses zijn aanpassingen in meer of in min die aangebracht worden op de overzichtstabel. Het zijn aanpassingen op begrotingskredieten van ontvangsten en uitgaven, die normaal gezien bij budgetwijziging zouden zijn doorgevoerd, maar waarvoor geen wijziging meer mogelijk is of die in de eerstvolgende budgetwijziging zullen opgenomen worden. Inzonderheid gaat het over specifieke gegevens, waarover het bestuur nog niet beschikte bij het opstellen van de meest recente budgetwijziging en waarmee het nog rekening wenst te houden bij het opstellen van het budget van het volgende jaar.

De bedoeling van dit soort prognoses is het begrotingsresultaat van het vorige dienstjaar, dat het startcijfer vormt voor de nieuwe begroting, zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de werkelijkheid.

Aan ontvangstenzijde kan het bijvoorbeeld gaan over dividenden, waarvan de rechten zullen opgenomen worden in de begrotingsrekening van het lopende jaar, maar waarvan de kennisgeving niet aanwezig was op het tijdstip van het opstellen van de laatste budgetwijziging.

Wanneer aan uitgavenzijde een begrotingskrediet via prognoses wordt verlaagd, dient het bestuur rekening te houden met de kredietbeperking die deze aanpassing eigenlijk met zich meebrengt. Dat betekent dat het totaal van de vastleggingen op ieder van de betreffende begrotingsartikels in principe niet hoger kan zijn dan het verschil tussen het begrotingskrediet na laatste begrotingswijziging en het bedrag van de verlaging doorgevoerd via prognoses van ieder van die begrotingsartikels.

De prognoses op de overzichtstabel moeten in de bijlagen van de overzichtstabel op voldoende wijze worden verantwoord.

2) *prognoses m.b.t. de evolutie van de economische groepen in elk jaar van het meerjarig financieel beleidsplan*

Deze prognoses hebben als doel om het begrotingsresultaat van ieder jaar uit het meerjarig financieel beleidsplan zo goed mogelijk te benaderen, rekening houdend met de mechanismen die eigen zijn aan de uitvoering van het budget. Hierbij wordt uitgegaan van een globale benadering. Deze prognoses moeten niet per begrotingsartikel worden verantwoord.

Het toepassen van prognoses gebaseerd op historische cijfers inzake de zogenaamde ongebruikte kredieten is, wat de uitgaven betreft, toegestaan voor de geraamde gewone uitgaven die betrekking hebben op de economische groepen personeel, werkingskosten en overdrachten (eigen dienstjaar) en de overgedragen kredieten van de gewone dienst (vorige dienstjaren - het zogenaamde formulier T).

Ook mag elk jaar van het meerjarig financieel beleidsplan rekening houden met gewone ontvangsten en uitgaven op vorige dienstjaren (nieuwe kredieten).

Voor de economische groepen personeel, werkingskosten en overdrachten (eigen dienstjaar) berekent het bestuur telkens, over een redelijke periode (bijvoorbeeld vijf jaar), het gemiddelde percentage van de uitgaven die werkelijk zijn vastgelegd in verhouding tot de ramingen.

Als de gemeente vaststelt dat een ander percentage dan het gemiddelde van de voorgaande jaren meer overeenstemt met de toekomstige realiteit, dan zal ze uiteraard dat meer realistische percentage hanteren voor de berekening van de prognoses en het gebruik ervan verduidelijken.

Hetzelfde geldt voor de overgedragen kredieten van de gewone dienst (formulier T). Dit effect mag in het "Overzicht van de financiële ontwikkeling" opgenomen worden onder "4. Saldo artikel 02" of vermeld worden in een afzonderlijke lijn onder "4. Saldo artikel 02", namelijk: "4.bis Ongebruikt op overdrachten".

De besturen voegen telkens de nodige verantwoording bij.

Om gewone ontvangsten en uitgaven op vorige dienstjaren (nieuwe kredieten) te kunnen opnemen in ieder jaar van het meerjarig financieel beleidsplan moet het bestuur het recurrent karakter ervan aantonen. Dat moet gebeuren aan de hand van de begrotingsrekeningen van (minstens) de laatste vijf jaar.

In de berekening van het percentage voor personeel worden de uitgaven voor onderwijzend personeel die ten laste komen van de hogere overheden, buiten beschouwing gelaten.

Prognoses voor leningsuitgaven zijn alleen toegestaan als de gemeente de planning van de buitengewone dienst in kaart brengt en daaruit de verwachte werkelijke leningsuitgaven becijfert. De planning van de buitengewone dienst mag gebaseerd zijn op historische vaststellingen van de voorgaande dienstjaren, zowel voor de ongebruikte kredieten als voor de uitvoeringstermijnen.

Door de techniek van de prognoses toe te passen komt het meerjarig financieel beleidsplan veel dichter bij de begrotingsrekening. Er ontstaat bijgevolg een realistischer beeld van de ontwikkeling van de gemeentefinanciën.

Het is dan ook van het allergrootste belang dat de gemeente ervoor zorgt dat het saldo van het eigen dienstjaar niet op structurele wijze negatief wordt.

Een permanent tekort op het eigen dienstjaar is op langere termijn niet houdbaar omdat het de financiële reserves van het bestuur aantast.

2.2 De procedure

Het voorontwerp van budget wordt opgemaakt door de administratie. Zowel de gemeentesecretaris als de ontvanger hebben daarbij een taak te vervullen.

De gemeentesecretaris is verantwoordelijk voor het opstellen van het voorontwerp van de beleidsnota van het budget en de ontvanger voor het voorontwerp van de financiële nota (begroting) van het budget. De gemeentesecretaris en de ontvanger moeten voor de opmaak van het budget dus nauw samenwerken en dit in overleg met het managementteam.

Vanaf 1 juli 2009 werd artikel 12 van het koninklijk besluit van 2 augustus 1990 houdende het Algemeen Reglement op de Gemeentelijke Comptabiliteit opgeheven. Hierdoor moeten de ontwerpen van de begroting en begrotingswijzigingen niet meer voor advies voorgelegd worden aan de begrotingscommissie.

Uiteindelijk zal het college van burgemeester en schepenen beslissen om het ontwerp van budget op de agenda van de gemeenteraad te plaatsen. Dat ontwerp moet op zijn minst veertien dagen vóór de vergadering waarop het wordt besproken aan ieder lid van de gemeenteraad worden bezorgd.

Het budget wordt vastgesteld door de gemeenteraad op basis van het meerjarenplan vóór het begin van ieder financieel boekjaar.

De gemeenteraad stemt over het budget in zijn geheel. Elk gemeenteraadslid kan echter de afzonderlijke stemming eisen over een of meerdere onderdelen van het budget die het aanwijst. In dat geval mag over het geheel pas gestemd worden na de stemming over een of meer onderdelen die op die manier zijn aangewezen. De stemming over het geheel heeft dan betrekking op de onderdelen waarover geen enkel gemeenteraadslid afzonderlijk wil stemmen en op de onderdelen die al bij een afzonderlijke stemming zijn aangenomen.

Het is belangrijk om vanaf het begin van het jaar over een uitvoerbaar budget te beschikken, onder meer wegens :

- de beperking tot het strikte minimum van het gebruik van voorlopige kredieten (voorlopige twaalftden);
- de tijdige goedkeuring van de belastingverordeningen en de vaststelling van de aanslagvoeten van de aanvullende belasting op de personenbelasting en van de opcentiemen op de onroerende voorheffing. Alleen dan kan de inkohiering en de inning van de belastingen zonder vertraging en risico worden aangevat.

De gemeenten zenden de besluiten van de gemeenteraad betreffende het budget en de budgetwijzigingen (1), binnen een termijn van twintig dagen nadat ze zijn getroffen, naar de provinciegouverneur en naar de Vlaamse Regering.

Ik verzoek de provinciegouverneurs om onmiddellijk na de ontvangst van de budgetten na te gaan of alle documenten en vereiste bijlagen zorgvuldig werden opgemaakt.

Als aan de bovenvermelde verplichtingen niet werd voldaan of als het budget of de bijlagen niet behoorlijk werden ingevuld, zal de provinciegouverneur de voorgelegde stukken onmiddellijk terugzenden of de ontbrekende stukken onmiddellijk opvragen.

De in het Gemeentedecreet vastgestelde toezichtstermijn van vijftig dagen neemt in beide gevallen geen aanvang. De toezichtstermijn begint pas te lopen vanaf de ontvangst van het laatste ontbrekende stuk.

2.3 Het exemplaar voor statistische verwerking van financiële informatie uit begrotingen en rekeningen

Het voor de Vlaamse Regering bestemde exemplaar van het budget en van de rekening moet samen met de bijlagen gezonden worden naar het volgende adres :

Vlaams Ministerie van Bestuurszaken
Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Afdeling Lokale en Provinciale Besturen - Financiën en Personeel
Boudewijngebouw
Boudewijnlaan 30 bus 70
1000 Brussel

De doorzending in elektronische vorm, ter uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 1998 tot regeling van de toezending van de besluiten van de gemeenteraad betreffende de begrotingen en rekeningen naar de Vlaamse Regering, geldt op dit ogenblik alleen voor de bestanden van de begrotingsrekening en de saldbalans. Die doorzending is van bijzonder belang opdat de Vlaamse overheid en ook de gemeenten zelf een algemeen beeld zouden kunnen behouden van de ontwikkeling van de gemeentelijke financiën.

De op te sturen computerbestanden moeten voldoen aan het protocol dat beschreven is in het bovengenoemde besluit van de Vlaamse Regering van 7 juli 1998. Die bestanden mogen doorgestuurd worden via het internet (binnenland@vlaanderen.be) of met de speciaal daartoe ontwikkelde applicatie van Dexia. Als beide kanalen niet mogelijk blijken, mag het gemeentebestuur de bestanden op een elektronische drager met de post opsturen.

Voor meer informatie kunt u terecht bij de heer Gerd Dottermans (tel. 02-553 39 81, e-mail : gerd.dottermans@bz.vlaanderen.be) en bij de heer Alex Gacoms (tel. 02-553 40 05, e-mail : alex.gacoms@bz.vlaanderen.be).

2.4 Budgetwijzigingen

Op 1 juli 2009 trad artikel 154 van het Gemeentedecreet inzake de budgetwijzigingen, gewijzigd door artikel 88 van het decreet van 23 januari 2009 tot wijziging van het Gemeentedecreet, in werking. Tengevolge hiervan werd artikel 15 van het Algemeen Reglement op de Gemeentelijke Comptabiliteit, met betrekking tot de begrotingswijziging, opgeheven.

De procedure voor de opmaak van het ontwerp van een budgetwijziging is gelijklopend met de procedure voor de opmaak van het budget. Het voorontwerp van de verklarende nota van budgetwijziging wordt opgesteld door de gemeentesecretaris en het voorontwerp van de financiële nota van budgetwijziging wordt opgesteld door de ontvanger. Ze doen dat beiden in overleg met het managementteam.

Voor de budgetwijziging is nu decretaal expliciet vastgelegd dat voor de toezending van het ontwerp van budgetwijziging aan de leden van de gemeenteraad de gewone termijn van acht dagen van toepassing is en dat de regels over de manier van stemmen die gelden voor het budget, eveneens gelden voor een budgetwijziging.

De toezichtregeling voor de budgetten is onverkort van toepassing op de budgetwijzigingen.

Het meerjarig financieel beleidsplan wordt herwerkt als de budgetwijziging een wezenlijke invloed heeft op de volgende dienstjaren. Dat kan onder meer het geval zijn doordat naar aanleiding van een budgetwijziging het begrotingsresultaat van de laatste rekening in het beleidsplan wordt ingeschreven en daardoor het evenwicht in een of meer jaren niet meer kan worden gehandhaafd. Het evenwicht kan eveneens in gevaar komen bij bijvoorbeeld een belangrijke stijging van de personeelskosten of een aanzienlijke toename van het investeringsvolume.

Ik verzoek de besturen ook om, als dat relevant is, bij de budgetwijzigingen een aangepaste tabel 6 - programma van tijdens het dienstjaar uit te voeren investeringen - te voegen.

2.5 Interne kredietaanpassingen

Het gewijzigde artikel 155 van het Gemeentedecreet inzake de interne kredietaanpassingen trad ook in werking op 1 juli 2009 (artikel 89, 1°, van het decreet van 23 januari 2009 tot wijziging van het Gemeentedecreet).

Ter uitvoering van deze decretale bepaling voegt het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 in het Algemeen Reglement op de Gemeentelijke Comptabiliteit een artikel 16bis in dat de interne kredietaanpassingen definieert.

Artikel 16bis stelt dat een interne kredietaanpassing **van de gewone dienst** een kredietaanpassing is aan de uitgaven- of ontvangstenkredieten van de gewone dienst waarbij het totaal van deze uitgaven- of ontvangstenkredieten met dezelfde twee eerste cijfers van de functionele code als vermeld in artikel 1, 5°, niet wijzigt.

Verder bepaalt het artikel dat een interne kredietaanpassing **van de buitengewone dienst** een kredietaanpassing is aan de uitgaven- of ontvangstenkredieten van de buitengewone dienst waarbij het totaal van deze uitgaven- of ontvangstenkredieten van de artikelen met dezelfde twee eerste cijfers van de functionele code als vermeld in artikel 1, 5°, niet wijzigt, en voor zover een van de volgende voorwaarden is vervuld :

1° de kredieten kunnen maar verschoven worden voor zover de gemeenteraad daartoe beslist heeft en in bevestigend geval binnen de perken aangegeven door de gemeenteraad;

2° enkel de kredieten die resteren nadat alle erop voorziene projecten volledig zijn aangerekend, kunnen verschoven worden naar een ander begrotingsartikel.

Inzake deze eerste voorwaarde is het de bedoeling dat de raad een principiële beslissing neemt waarin ze eventueel perken kan stellen aan de interne kredietwijziging in de buitengewone dienst. Het is pas na de beslissing van de raad dat het college deze bevoegdheid verkrijgt.

Met dit artikel bakent de Vlaamse Regering dus de bevoegdheid af inzake kredietaanpassingen tussen het college en de gemeenteraad.

Interne kredietaanpassingen mogen echter niet verward worden met artikel 10 van het Algemeen Reglement op de Gemeentelijke Comptabiliteit inzake kredietbeperking dat onverminderd van kracht blijft.

Met de toepassing van artikel 10 worden er immers geen kredieten verschoven maar wordt enkel de grens bepaald van het totaal aan kredieten dat niet mag overschreden worden.

Verschuiving van kredieten naar nieuwe, nog niet in het budget opgenomen artikelen, op het eigen dienstjaar, is mogelijk. Uiteraard moet dit gebeuren binnen de perken en overeenkomstig de voorwaarden bepaald in artikel 16bis van het Algemeen Reglement op de Gemeentelijke Comptabiliteit.

Verschuiving van kredieten tussen het eigen dienstjaar en vorige dienstjaren is niet mogelijk.

2.6 Voorlopige kredieten

Artikel 152 van het Gemeentedecreet werd in werking gesteld vanaf 1 juli 2009. Dit betreft de bepaling dat een gemeente enkel kan beschikken over voorlopige kredieten tot het budget van de gemeente is vastgesteld. De voorwaarden waaronder en de grenzen waarbinnen de gemeente kan beschikken over voorlopige kredieten worden nog steeds bepaald door artikel 14 van het Algemeen Reglement op de Gemeentelijke Comptabiliteit.

3. Bestuurlijk toezicht op de budgetten van de gemeenten

3.1 Uitoefening van het algemeen bestuurlijk toezicht

Artikel 176 tot en met 178 van het Gemeentedecreet, die het bestuurlijk toezicht regelen op het meerjarenplan en het budget, zijn nog niet in werking getreden.

Anderzijds zijn artikelen 255, § 1, 253, § 1, 2°, 149 en 150 van het Gemeentedecreet al wel in werking. Dat houdt onder meer in dat de provinciegouverneur het budget of de budgetwijziging kan **schorsen wanneer het budget, overeenkomstig artikel 149 van het Gemeentedecreet, niet bestaat uit een financiële nota en een beleidsnota of wanneer de beleidsnota niet voldoet aan de vereisten van artikel 150 van het Gemeentedecreet**. Overeenkomstig artikel 150 verwoordt de beleidsnota het beleid dat de gemeente gedurende het financiële boekjaar zal voeren en concretiseert ze de beleidsdoelstellingen. Verder omvat de beleidsnota een toelichting omtrent de financiële toestand van de gemeente en verwoordt ze de aansluiting met de financiële nota (begroting).

Indien het budget hieraan niet voldoet, kan het worden geschorst omwille van een schending van het recht.

Omdat wordt vastgesteld dat heel wat beleidsnota's niet voldoen aan de minimale vereisten van het Gemeentedecreet, wens ik de besturen te herinneren aan de voorbeelden en modellen die mijn Agentschap voor Binnenlands Bestuur op zijn website ter beschikking stelt en die als inspiratiebron kunnen dienen. U kunt de voorbeelden en modellen raadplegen op de site :

http://www.binnenland.vlaanderen.be/financien/financiële_gegevens.htm

Verder blijft, in uitvoering van het decreet van 28 april 1993, het algemeen bestuurlijk toezicht van toepassing op de begrotingen van de gemeenten.

Voor de gemeenten die voor de sanering van hun financiën leningen hebben aangegaan waaraan het Vlaamse Gewest zijn waarborg heeft verleend, geldt nog steeds het goedkeuringstoezicht van de Vlaamse Regering (2).

De provinciegouverneurs zijn, krachtens artikel 8, § 1, van het toezichtdecreet, verplicht om het budget of de budgetwijziging te schorsen in de volgende gevallen :

— als de gemeenteraad een begroting (financiële nota van het budget) voorlegt met een deficitair saldo op de gewone of de buitengewone dienst of met een fictief evenwicht of fictief batig saldo of als uit het meerjarig financieel beleidsplan blijkt dat het evenwicht niet behouden kan blijven;

— als de gemeenteraad ontvangsten of verplichte uitgaven die volgens de wet gedurende het jaar waarop het budget betrekking heeft ten gunste of ten laste van de gemeente komen, geheel of gedeeltelijk niet in de begroting (financiële nota van het budget) heeft opgenomen;

— als de gemeenteraad ontvangsten op de begroting (financiële nota van het budget) brengt die gedurende het jaar waarop ze betrekking heeft geheel of gedeeltelijk niet aan de gemeente toekomen;

— als de gemeenteraad onwettige uitgaven of ontvangsten in de begroting (financiële nota van het budget) inschrijft.

Een schorsing om loutere opportuniteitsredenen is uitgesloten.

De provinciegouverneur kan de schorsing ook beperken tot een of meer onderdelen van het budget als dat het evenwicht van het budget niet in gevaar brengt.

De datum van ontvangst van de documenten die integraal deel uitmaken van het budget of de budgetwijziging, is bepalend voor de aanvang van de toezichttermijn van vijftig dagen. De termijn begint dus niet te lopen zolang niet alle documenten werden ontvangen.

3.2 Tegensprekelijke procedure in geval van schorsing

De gemeenteraad spreekt zich gemotiveerd uit over de schorsing en stelt het budget of de budgetwijziging opnieuw vast. Hij stuurt zijn gemotiveerd besluit naar de Vlaamse Regering (Agentschap voor Binnenlands Bestuur). Een afschrift van dat gemeenteraadsbesluit wordt dezelfde dag naar de provinciegouverneur gestuurd.

De Vlaamse Regering spreekt zich vervolgens definitief uit over het budget, binnen een termijn van vijftig dagen die ingaat op de dag na het inkomen van het door de gemeenteraad opnieuw vastgestelde budget (de toezichtregeling van het decreet van 28 april 1993 is hier nog volledig van toepassing). De Vlaamse Regering kan daarbij alle vereiste maatregelen nemen om het evenwicht van het budget te herstellen en om wettelijk verplichte uitgaven in te schrijven of ontvangsten te schrappen.

B. BIJZONDERE INSTRUCTIES

1. De fondsen

1.1 Het Vlaams Gemeentefonds

Het Vlaams Gemeentefonds biedt een basisfinanciering voor zowel gemeenten als O.C.M.W.'s. Daarom worden hierover algemene instructies verstrekt in punt 4 van rubriek III Gemeenschappelijke instructies voor de gemeenten en O.C.M.W.'s.

1.2 Het Stedenfonds (3)

Voor de opname van de trekkingsrechten in het budget en de boekhoudkundige verwerking ervan verwijs ik naar de omzendbrief BA-05/08 van 25 november 2005 inzake Stedenbeleid (Jaarlijkse administratieve controle van de financiële verrichtingen in het kader van de beleidsovereenkomst - Overdracht van niet-vastgelegde trekkingsrechten) (*Belgisch Staatsblad*, 21 december 2005). De instructies in die omzendbrief zijn alleen van toepassing op de steden, vermeld in de voetnoot (en de Vlaamse Gemeenschapscommissie).

Ik vraag de betreffende steden eveneens om de bestedingen goed op te volgen en de te volgen procedures tijdig in te zetten, zodat wordt vermeden dat naar het einde van de looptijd van de huidige beleidsovereenkomsten 2008-2013 de steden moeten vaststellen dat sommige doelstellingen niet kunnen gehaald worden en er in extremis naar noodoplossingen moet worden gegrepen.

Ik verzoek de steden daarom uiterlijk op 31 augustus 2012 (het voorlaatste jaar van de huidige beleidsovereenkomsten) voor zichzelf in te schatten welke doelstellingen wellicht niet gehaald zullen worden en daaromtrent de nodige maatregelen te treffen.

Deze maatregelen kunnen bv. een nadere opvolging van de te volgen procedures zijn of (eventueel) een wijziging van de doelstellingen via het (jaarlijks) addendum aan de overeenkomst.

Wat betreft de beleidsovereenkomst 2003-2007, dienen een aantal steden nog vastleggingen inzake buitengewone uitgaven (investeringen) om te zetten in effectieve betalingen. Dat is mogelijk tot uiterlijk 31 december 2009. Ik vraag de betreffende steden deze bestedingen goed op te volgen opdat de betalingen tijdig verricht worden. Zoniet is het mogelijk dat deze bedragen worden teruggevorderd.

2. Fiscaliteit

2.1 Goedkeuren en doorsturen van de aanslagvoeten : algemene aanbeveling

Zoals alle gemeentebelastingen mogen de aanvullende belasting op de personenbelasting (APB) en de opcentiemen op de onroerende voorheffing (OOV) nu ook voor meerdere jaren worden vastgesteld door de gemeenteraad.

In het belang van een goed bestuur is het nochtans wenselijk dat belastingverordeningen een geldigheidsduur vermelden die niet te lang is. De duur van een gemeentelijke legislatuur, zes jaar, is een redelijk maximum.

De gemeentebesturen hebben er alle belang bij om de nieuwe besluiten betreffende de de APB en de OOV zo vlug mogelijk, dit is in het begin van het aanslagjaar, aan de provinciegouverneur te bezorgen.

Het is immers de provinciegouverneur die wel nog jaarlijks de aanslagvoeten van de APB en van de OOV doorgeeft aan de bevoegde federale en gewestelijke overheden die instaan voor de inkohiering en de invordering van respectievelijk de APB en de OOV.

2.2 De aanvullende belasting op de personenbelasting (APB)

2.2.1 Goedkeuren en doorsturen van de aanslagvoeten

De wet van 24 juli 2008 (4) heeft een oplossing willen bieden voor de mogelijke retroactiviteit van de aanvullende gemeentebelastingen van sommige gemeenten die waren gevestigd na de aanvang van het aanslagjaar voor de jaren 2001 tot en met 2007. Artikel 2 van die wet heeft de toestand voor het verleden bekrachtigd.

Artikel 3 van die wet heeft de toestand voor de toekomst, vanaf het aanslagjaar 2009, geregeld als volgt :

— voortaan moet de aanslagvoet van de aanvullende gemeentebelasting vastgesteld zijn in een gemeenteraadsbesluit dat uiterlijk op **31 januari van het aanslagjaar in werking kan treden**. Tenzij het anders bepaald is, treedt een gemeenteraadsbesluit in werking de vijfde dag na de bekendmaking ervan, overeenkomstig artikel 187 van het Gemeentedecreet. De aanslagvoet van de APB moet dus ten laatste vastgesteld zijn in een gemeenteraadsbesluit van 31 januari van het aanslagjaar. In dat geval moet het raadsbesluit uitdrukkelijk vermelden dat het "heden" in werking treedt. Dat geldt trouwens voor alle besluiten tot vaststelling van de APB die nog in januari zouden genomen worden om te voorkomen dat effectieve inwerkingtreding pas na januari zou kunnen.

— de laatste zin van artikel 3 van de wet van 24 juli 2008 voorziet wel nog een opvangregeling : voor gemeenten die toch geen belastingreglement hebben dat op 31 januari kan in werking treden, wordt de APB gevestigd op basis van het percentage dat van toepassing was tijdens het vorige aanslagjaar.

De aanslagvoeten worden jaarlijks en door toedoen van de provinciegouverneur bezorgd aan :

Federale Overheidsdienst Financiën
Mechanografische diensten Kardex
t.a.v. Mevr. Verbeek
North Galaxy - Toren A - 19e verdieping
Koning Albert II-laan 33, bus 43
1030 BRUSSEL

Ik wens hierbij de aandacht te vestigen op artikel 468, tweede lid, van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, dat bepaalt dat wanneer het percentage van de aanvullende belasting een breukgedeelte omvat, dat breukgedeelte tot één decimaal moet worden beperkt.

2.2.2 Modelbeslissing

Onderstaand model kan gebruikt worden bij de vaststelling van de APB voor één jaar of voor meerdere jaren. Voor meerdere jaren zie formulering tussen haakjes :

*Overwegende dat de financiële toestand van de gemeente de invoering vergt van alle rendabele belastingen;
Gelet op de artikelen 465 tot en met 470bis van het Wetboek van de inkomsten-belastingen;
Gelet op het Gemeentedecreet van 15 juli 2005, zoals gewijzigd;*

BESLUIT :

Art. 1 Voor het aanslagjaar 2010 (Voor de aanslagjaren 2010 tot en met 2013) wordt een aanvullende belasting gevestigd ten laste van de rijksinwoners die belastbaar zijn in de gemeente op 1 januari van het aanslagjaar.

Art. 2 De belasting wordt vastgesteld op x % van het volgens artikel 466 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 berekende gedeelte van de personenbelasting die aan het rijk verschuldigd is voor hetzelfde aanslagjaar. Deze belasting wordt gevestigd op basis van het inkomen dat de belastingplichtige heeft verwoorven in het aan het aanslagjaar voorafgaande jaar.

Art. 3 De vestiging en de inning van de gemeentelijke belasting zullen door het toedoen van het bestuur der directe belastingen geschieden, overeenkomstig de bepalingen vervat in de artikelen 466 e.v. van het Wetboek van de inkomstenbelastingen.

Art. 4 Deze verordening wordt naar de toezichthoudende overheid gezonden.

2.2.3 Raming van de opbrengst

De door de federale overheidsdienst Financiën geraamde opbrengst voor 2010 wordt normaal in oktober 2009 aan de gemeenten meegedeeld. De gemeenten schrijven die bedragen in hun budget in.

De gemeenten die op het ogenblik dat ze hun budget opmaken, nog niet beschikken over de door de federale overheidsdienst Financiën verstrekte raming van de netto-opbrengst van de APB voor 2010, gaan uit van de voor 2009 verstrekte raming, passen daarop de spontane jaarlijkse groei toe en houden rekening met de effecten van een eventuele wijziging van de gemeentelijke aanslagvoet inzake de personenbelasting voor het aanslagjaar 2010.

Voor 2010 kunnen de besturen voorzichtigheidshalve het beste uitgaan van een nulgroei t.o.v. 2009. Voor de daaropvolgende jaren in de meerjarenplanning kan een groei van 1,5 % worden gehanteerd. Deze groeipercentages zijn echter geraamde gemiddelden, die sterk kunnen evolueren in de tijd en naar gelang de lokale situatie. Daarom verdient het aanbeveling dat iedere gemeente, op basis van de eigen historiek inzake APB en rekening houdende met de eigen specifieke omstandigheden, voor zich een inschatting maakt. Die inschatting wordt op voldoende wijze verantwoord.

De administratiekosten op de aanvullende personenbelasting die de Staat voor de gemeenten int, bedragen 1 % sinds 2003.

Als de Federale Overheidsdienst Financiën in de loop van 2010 andere ramingen of een prognose van de vermoedelijke ontvangsten meedeelt, kunnen de gemeenten, behoudens andere instructies, die aangepaste ramingen verwerken naar aanleiding van een budgetwijziging.

2.2.4 Wijzigingen van de aanslagvoet voor de aanvullende personenbelasting

Als een gemeente haar aanslagvoet inzake de aanvullende personenbelasting verhoogt of verlaagt, vraagt ze aan de Federale Overheidsdienst Financiën een raming van de te verwachten meer- of minderopbrengsten.

Als de gemeente niet (tijdig) beschikt over die raming, dan wordt in het meerjarig beleidsplan de weerslag van de wijziging voor 90 % doorgerekend in het jaar dat volgt op het aanslagjaar waarvoor de aanslagvoet werd gewijzigd.

Stellen we bijvoorbeeld dat een gemeente een aanpassing doorvoert voor het aanslagjaar 2010 (inkomsten 2009). De belastingplichtige heeft dan tijd tot eind juni 2010 om de aangifte in de personenbelasting in te dienen. De eerste inkohierungen gebeuren op zijn vroegst vanaf september 2010. De belastingplichtige heeft dan twee maanden de tijd, te rekenen vanaf de toezending van het aanslagbiljet, om zijn belastingschuld te vereffenen of krijgt twee maanden na de inkohierung de teveel betaalde personenbelasting en de aanvullende personenbelasting terug. Dat gebeurt dus uiterlijk in november 2010. De federale overheid heeft dan één maand de tijd om de doorstorting aan de gemeenten uit te voeren. Dat betekent dat de eerste doorstortingen op zijn vroegst in december 2010 gebeuren. Bijgevolg zal de gemeente van de aanpassing van de aanslagvoet in het aanslagjaar waarvoor de aanslagvoet werd gewijzigd weinig effecten ondervinden.

Omdat de federale overheid in principe slechts tot eind juni 2011 een rechtsgeldige aanslag kan vestigen, zal het effect van de aanpassing zich bijna volledig voltrekken in het jaar 2011, rekening houdend met de betalingstermijn voor de belastingplichtige (2 maanden) en de doorstortingstermijn voor de staat (1 maand).

2.3 De opcentiemen op de onroerende voorheffing

2.3.1 Goedkeuren en doorsturen van de aanslagvoeten

Het aantal te vestigen opcentiemen moet uiterlijk op **31 maart 2010** meegedeeld zijn aan de volgende dienst :

Agentschap Vlaamse Belastingdienst

Onroerende Voorheffing

t.a.v. Katrien Matthijs

Bauwensplaats 13

9300 Aalst

De betreffende gemeenteraadsbeslissingen moeten tijdig worden bezorgd aan de provinciegouverneur, die, in eerste instantie, het bestuurlijk toezicht erop uitoefent.

Zoals inzake de APB bezorgt de provinciegouverneur jaarlijks de lijst met de toe te passen opcentiemen per gemeente aan de Vlaamse Belastingdienst, ook indien de opcentiemen voor meerdere jaren zijn vastgesteld. De gouverneur doet dit tijdig, dus vóór 31 maart 2010, voor zover hij dan al over de nodige gegevens beschikt.

De gemeenten moeten in dat opzicht echter rekening houden met een termijn van 50 dagen, ingaande de derde dag volgend op het verzenden van het besluit naar de gouverneur, waarbinnen de gemeenteraadsbeslissing kan worden geschorst.

Indien de gemeente dus pas vrij laat (na 31 januari 2010) heeft beslist over de opcentiemen doet zij er goed aan om de beslissing ook rechtstreeks mee te delen aan de Vlaamse Belastingdienst op het hierboven aangegeven adres.

Daarnaast moeten de besturen het bedrag aan geraamde ontvangsten inzake de opcentiemen op de onroerende voorheffing ten laatste op 15 mei van het betrokken boekjaar meedelen aan de bovenvermelde diensten (zelfde contactpersoon). De voorschotten in het kader van de inning van de OOV worden namelijk berekend op 95 % van de door de gemeenten meegeleverde geraamde jaaronvangsten in hun goedgekeurde budgetten. Bij gebrek aan mededeling op die vervalddag wordt de berekening van de voorschotten gebaseerd op de door het Vlaamse Gewest voor het betrokken aanslagjaar geraamde jaaronvangsten (artikel 29 van het decreet van 6 juli 2001 houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2001).

2.3.2 Raming van de opbrengst

De opbrengst van de opcentiemen op de onroerende voorheffing voor 2010 kan als volgt worden geraamd :

$\text{ontvangsten 2008} \times 1,015 \times 1,015 \times 1,02 \times (\text{opcentiemen 2010} / \text{opcentiemen 2008}) (5)$
--

In de meerjarenplanning raamt men de jaarlijkse meeropbrengst van de opcentiemen op de onroerende voorheffing, bij gelijkblijvende aanslagvoet, normaal op 1,5 % . Ook hier zijn afwijkende ramingen mogelijk, rekening houdend met eventuele voor de gemeente specifieke omstandigheden, mits daarvoor een gemotiveerde toelichting wordt verstrekt.

Als de gemeenten in opeenvolgende jaren een trapsgewijze verhoging van de aanslagvoet doorvoeren, passen ze eerst de vastgestelde indexatie toe en vervolgens de verhoging van de aanslagvoet.

De Vlaamse Belastingdienst zal in oktober van 2009 aan elke gemeente per brief een individuele raming meedelen.

2.3.3 De compensatie voor de derving van de opcentiemen op de onroerende voorheffing

Op de federale begroting wordt jaarlijks een krediet uitgetrokken ter compensatie van de derving van de opcentiemen op de onroerende voorheffing voor de gemeenten op het grondgebied waarvan zich eigendommen bevinden die zijn vrijgesteld van de onroerende voorheffing. Het gaat om de eigendommen, vermeld in artikel 63 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten (*Belgisch Staatsblad*, 17 januari 1989).

Deze compensatie is afhankelijk van de aard van de vrijgestelde eigendommen. Zo komen sinds 1994 de eigendommen van gemeenschappen en gewesten, van regionale instellingen van openbaar nut en van regionale overheidsbedrijven niet meer voor compensatie in aanmerking. Het bijzonder compensatiekrediet dekt ten minste 72 % van de niet-geïnde gemeentelijke opcentiemen.

De koninklijke besluiten tot berekening en verdeling van het bijzonder krediet voor een bepaald jaar worden doorgaans tegen het einde van dat jaar uitgevaardigd.

Als de gemeenten op het ogenblik van de opmaak van hun budget reeds de compensatie kennen die hen voor 2009 is toegekend, schrijven ze hetzelfde bedrag in voor 2010. Is dat niet het geval, dan behouden ze het voor 2008 ingeschreven bedrag.

2.4 Het decreet grond- en pandenbeleid

Het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid verscheen in het *Belgisch Staatsblad* van 15 mei 2009.

Uitgebreide toelichting over de implementatie van dit decreet krijgt u via het Departement Ruimtelijke Ordening en Woonbeleid.

Zowel de leegstandsbelasting als de belastingen op onbebouwde percelen en op onbebouwde gronden vormen belangrijke instrumenten in het grond- en pandenbeleid. Het decreet heeft de regeling van die beide soorten belastingen bijgesteld.

De belastingen op onbebouwde kavels en de belasting op onbebouwde gronden in het woongebied zijn verenigd onder de nieuwe gemeenschappelijke naam "activeringsheffing". Deze beide belastingen waren tot nu toe geregeld in artikel 143 van het decreet Ruimtelijke Ordening van 18 mei 1999.

2.4.1 De activeringsheffing

De activeringsheffing is geregeld in Boek 3, Titel II, hoofdstuk 2 van het decreet (artikel 3.2.5 tot en met artikel 3.2.16). Naast de overgangsregeling zijn er 2 soorten bepalingen: suppletieve bepalingen en dwingende bepalingen.

De suppletieve bepalingen staan in afdeling 2 (de artikelen 3.2.6 tot en met 3.2.12). Ze hebben betrekking op de aanduiding van de belastingplichtige (artikel 3.2.7), de vrijstellingen (artikel 3.2.8) en de gevallen waarin de belasting niet toepasselijk is (artikel 3.2.9 tot 3.2.12).

Deze bepalingen zijn suppletief, dit wil dus zeggen dat de gemeentelijke belastingverordening ervan kan afwijken of dat ze de bepalingen kan aanvullen (bijvoorbeeld met andere, bijkomende vrijstellingen).

Indien de gemeente wenst af te wijken van één van deze bepalingen moet ze dat wel duidelijk en dus uitdrukkelijk doen (bijvoorbeeld door te bepalen dat uitsluitend de in het reglement opgesomde vrijstellingen worden toegepast).

De dwingende bepalingen staan in de afdelingen 1 (artikel 3.2.5), 3 (artikel 3.2.13) en 4 (artikel 3.2.14 en 3.2.15):

— artikel 3.2.5 bepaalt het verplicht toe te passen minimumtarief van de belasting. Dat bedraagt 12,50 € per strekkende meter of 0,25 € per m². In elk geval geldt een minimale aanslag van € 125 per bouwgrond of kavel. Die minima worden geïndexeerd.

— Artikel 3.2.13 bepaalt de procedure: het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen is hierop toepasselijk.

— de artikelen 3.2.14 en 3.2.15 bepalen de specifieke gevallen en voorwaarden waarin de heffing van de gemeentebelasting op onbebouwde kavels verplicht is. Dat is het geval wanneer er sprake is van een structureel onderaanbod in het bouwpotentieel. Na drie jaar wordt ook de belasting op onbebouwde bouwgronden in het woongebied verplicht indien het onderaanbod nog steeds aanwezig is.

De overgangsregeling voor de invoering van de activeringsheffing is geregeld in artikel 7.3.4 van het decreet. De bepalingen betreffende de activeringsheffing treden in werking op 1 september 2009. De op dat ogenblik bestaande belastingreglementen op onbebouwde percelen in niet vervallen verkavelingen en op onbebouwde gronden in het woongebied blijven onderworpen aan artikel 143 van het decreet Ruimtelijke Ordening en dit voor de vooropgestelde duur van het reglement. Dat wil dus zeggen dat ze als dusdanig en ongewijzigd uitwerking kunnen blijven hebben, met inbegrip van de erin vastgestelde tarieven.

Ik vestig ook de aandacht erop dat artikel 7.2.30 van het grond- en pandendecreet artikel 143 van het decreet Ruimtelijke Ordening niet volledig heeft opgeheven. De opheffing is zodanig gesteld dat de gemeentebelasting op onbebouwde gronden gelegen in gebieden bestemd voor *industrie* nog kan blijven bestaan overeenkomstig dit artikel 143.

2.4.2 De leegstandsheffing

De gewestelijke belasting tot bestrijding van leegstand en verkrotting van gebouwen en/of woningen is in het leven geroepen bij decreet van 22 december 1995 en werd grondig gewijzigd (6) in 2004 en 2005. Aan de gemeenten werd toen de keuze gelaten om optiematen te vestigen op deze gewestbelasting of om een eigen gemeentebelasting te vestigen op leegstaande en vervallen of verwaarloosde woningen of gebouwen.

Het decreet grond- en pandenbeleid heeft leegstand van gebouwen en woningen uit deze gewestbelasting gelicht en (opnieuw) georganiseerd als een gemeentebelasting. Die belasting kan gevestigd worden op de gebouwen en woningen die zijn opgenomen in het leegstandsregister dat elke gemeente vanaf 2010 zal moeten bijhouden overeenkomstig artikel 2.2.6 van het decreet.

Ik vestig de aandacht erop dat artikel 2.2.6, § 6, bepaalt dat een woning of gebouw, door het Vlaamse gewest geïnventariseerd als verwaarloosd, in het leegstandsregister kan opgenomen worden en omgekeerd.

Zoals inzake de activeringsheffing bevat het decreet ook inzake de leegstandsheffing dwingende en suppletieve bepalingen. Daarnaast is de mogelijkheid voorzien van een soort indeplaatsstelling door een uitzonderlijke gewestelijke leegstandsheffing.

De suppletieve bepalingen zijn de artikelen 3.2.18 tot en met 3.2.21 en betreffen de omschrijving van de grondslag van de belasting, de aanduiding van de belastingplichtige en de vrijstellingen.

Ook hier gaat het om bepalingen waar de gemeentelijke belastingverordening van kan afwijken of die ze kan aanvullen (bijvoorbeeld met andere, bijkomende vrijstellingen).

Indien de gemeente wenst af te wijken van één van deze bepalingen moet ze dat wel duidelijk en dus uitdrukkelijk doen (bijvoorbeeld door te bepalen dat uitsluitend de in het reglement opgesomde vrijstellingen worden toegepast).

Overeenkomstig artikel 3.2.25 zal een **model van belastingreglement** opgemaakt worden door de gewestelijke administratie voor de Vlaamse belastingen, in samenwerking met de VVSG. Het model wordt verspreid door het Agentschap Ruimtelijke Ordening maar zal ook op de website www.binnenland.vlaanderen.be worden opgenomen.

De opbrengsten van deze belasting worden geboekt op artikel 040/367-15

De dwingende bepalingen staan in de artikelen 3.2.17, 3.2.22 en 3.2.23:

— artikel 3.2.17 bepaalt het verplicht toe te passen minimumtarief van de belasting op € 990 voor een volledig gebouw of woonhuis; € 75 voor een individuele kamer of studentenkamer en € 300 voor elke overige woongelegenheden. Die minima worden geïndexeerd.

— artikel 3.2.22 bepaalt de procedure: het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenprocedure van provincie- en gemeentebelastingen is hierop toepasselijk.

— artikel 3.2.23 bepaalt de aanwending: minstens het equivalent van de tijdens het vorig begrotingsjaar geïnde leegstandsheffing moet bestemd worden voor de operationalisering van het gemeentelijk woonbeleid.

De overgangsregeling is opgenomen in artikel 7.3.5. De gewestelijke of gemeentelijke heffingen op leegstaande gebouwen of woningen waarvoor het kohier uitvoerbaar is verklaard uiterlijk op 31 december 2009 (7), worden afgehandeld overeenkomstig de decretale of reglementaire bepalingen die erop toepasselijk waren. Dit geldt ook voor de optiematen.

De bepalingen betreffende de leegstandsheffing treden in werking op 1 januari 2010 (artikel 7.5.1,1°).

De artikelen 3.2.27 tot 3.2.29 regelen de uitzonderlijke gewestelijke leegstandsheffing. Dit is een soort in de plaatsstelling door het gewest bij gemeenten die zelf geen leegstandsheffing invoeren maar waar de relatieve leegstand nochtans hoog is. De berekening van deze belasting gebeurt overeenkomstig de gewestelijke leegstandsheffing zoals die geregeld was in het decreet van 22 december 1995.

2.5 Heffing ter bestrijding van de verkrotting van gebouwen en woningen

Het decreet betreffende het grond- en pandenbeleid heeft het onderdeel leegstand geschrapt in de gewestelijke heffing, zoals die gevestigd wordt sinds het decreet van 22 december 1995. Als grondslag voor de heffing blijven nu enkel de verwaarloosde woningen en gebouwen en de ongeschikte en/of onbewoonbare woningen over.

Zoals vroeger kunnen de gemeenten ervoor opteren om in te staan voor het inventarisbeheer.

De vergoeding die de gemeenten ontvangen voor de administratiekosten die ze bij de uitvoering van dat decreet maken, wordt geboekt op artikel 040/465-01.

Zoals vroeger behouden de gemeenten de keuzemogelijkheid tot vestiging van opcentiemen op de gewestelijke heffing of tot vestiging van een eigen gemeentebelasting op ongeschikte en/of onbewoonbare woningen en op verwaarloosde woningen en gebouwen. Als er geopteerd wordt voor opcentiemen zijn de modaliteiten van de belasting identiek aan die van de gewestelijke basisheffing, zoals die bepaald zijn in het decreet van 22 december 1995 en de daaropvolgende wijzigingen, met inbegrip van de recente wijziging door het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid.

De opbrengst van de opcentiemen wordt geboekt op artikel 040/377-02.

De datum van ontvangst van die opbrengsten bepaalt het boekjaar.

De beslissing tot heffing van opcentiemen moet aangetekend aan de Vlaamse Belastingdienst worden bezorgd binnen de maand na de inwerkingtreding ervan maar alleszins vóór 31 januari 2009 (8), op straffe van niet-aanvaarding, en op het volgende adres :

*Agentschap Vlaamse Belastingdienst
Backoffice Team 4
t.a.v. Els Somers
Koning Albert II-laan 19, bus 7
1210 Brussel*

2.6 Heffing ter bestrijding van leegstand van bedrijfsruimten

Het decreet betreffende het grond- en pandenbeleid wijzigt niets aan het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen tot bestrijding van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten. De gewestelijke belasting die hierop betrekking heeft blijft ongewijzigd bestaan.

Zoals vroeger kan de gemeente nog steeds opteren voor de heffing van een bijkomende eigen gemeentebelasting ofwel voor de heffing van opcentiemen op deze gewestelijke belasting.

Beslissingen tot heffing van opcentiemen moeten uiterlijk 1 maart van het jaar waarin de belasting betekend wordt per aangetekende brief gestuurd worden (9) naar het volgende adres :

*Agentschap Vlaamse Belastingdienst
Cel Leegstand Bedrijfsruimten
t.a.v. Rudy De Meyer
Koning Albert II-laan 19, bus 7
1210 Brussel*

2.7 Het decreet betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg

Het decreet van 20 april 2001 tot organisatie van het personenvervoer over de weg werd recent gewijzigd (10), onder meer ook het omstreden artikel 49 betreffende de belasting op de exploitatie van diensten voor het verhuren van voertuigen met bestuurder.

In de oorspronkelijke versie stond er dat de afgifte van vergunningen voor de exploitatie van diensten voor het verhuur van voertuigen met bestuurder aanleiding *mag* geven tot een jaarlijkse belasting.

Sommige gemeenten leidden daaruit af dat zij de keuzevrijheid hadden om de belasting al dan niet te vestigen, zoals dat wel het geval is inzake de afgifte van vergunningen voor de exploitatie van taxidiensten.

Dat was nochtans niet de bedoeling van de decreetgever die "belastingshoppen" in deze materie wou voorkomen.

In de memorie van toelichting bij het wijzigingsdecreet is uitgelegd dat de wijziging van artikel 49, § 1, gebeurt opdat er geen discussie meer over zou kunnen bestaan of de gemeenten nog keuzevrijheid hebben om deze belasting al dan niet te innen.

Het is steeds de bedoeling van het decreet geweest om de belasting vast te stellen voor elk voertuig dat ingezet wordt in het kader van een dienst voor het verhuren van voertuig met bestuurder, gelet op het feit dat deze vergunning geldig is voor gans het grondgebied.

Artikel 14 van de wijziging heeft het omstreden artikel 49, § 1, nu ondubbelzinnig geherformuleerd als volgt : "De vergunningen die uitgereikt zijn op basis van artikel 42, § 2 en § 3, geven aanleiding tot een jaarlijkse belasting...."

De gemeenten moeten de belasting dus toepassen tegen het tarief zoals bepaald in artikel 49, § 2, van het decreet. Het tarief bedraagt 250 euro (art. 49, § 2) per jaar en per in de akte van de vergunning vermeld voertuig. Dit bedrag wordt eventueel verhoogd met de belasting voor de vergunning op taxi's indien het een taxi betreft die ook kan verhuurd worden als voertuig zonder bestuurder (artikel 49, § 3)

Deze bedragen worden geïndexeerd (art. 49, § 5).

2.8 De milieubeleidsvereenkomst reclaimedrukwerkafvalstoffen

De nieuwe milieubeleidsvereenkomst werd recent gefinaliseerd en bekend gemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 9 juni 2009. Zij is in werking getreden op 1 januari 2008 en geldt voor een duur van 5 jaar. De Vlaamse Regering verbindt zich daarin onder meer om :

— bij wege van omzendbrief de gemeenten af te raden om nog belastingen te heffen op de verspreiding van reclaimedrukwerk;

— een modelreglement te maken voor de gemeentebelasting op de verspreiding van niet-geadresseerd reclaimedrukwerk waarin een vrijstelling wordt voorzien voor deze organisaties die hun bijdrage hebben gestort in het fonds, overeenkomstig de afspraken van de overeenkomst.

De omzendbrief en het bijhorende model worden afzonderlijk bezorgd aan de gemeentebesturen.

2.9 Andere gemeentebelastingen

De procedure van vestiging, invordering en geschillenbeslechting is gewijzigd door het decreet van 30 mei 2008. De tekst van het decreet en de memorie van toelichting kunnen worden geraadpleegd op de site www.binnenland.vlaanderen.be

De voornaamste wijzigingen vergeleken met de wet zijn :

- de controlemogelijkheden zijn uitgebreid
- er kan een administratieve boete opgelegd worden
- de geschillenprocedure is uitgewerkt in het decreet
- de bezwaartermijn is teruggebracht tot 3 maanden
- de hoorplicht is vereenvoudigd :
 - o de belastingschuldige moet vragen om gehoord te worden
 - o het horen kan gedelegeerd worden

Deze wijzigingen zijn uitgebreid toegelicht in de omzendbrief BB 2008/07 van 18 juli 2008.

De rechtspraak leert dat het van belang is om belastingreglementen goed te motiveren, zeker indien bepaalde vergelijkbare categorieën op een onderscheiden manier worden belast of indien vrijstellingen worden toegekend terwijl daar geen klaarblijkelijke reden voor is.

2.10 Het lokaal pact

2.10.1 Fiscale engagementen van de gemeenten

Alle gemeenten zijn toegetreten tot het lokaal pact. Zij hebben dus de volgende engagementen aangegaan inzake fiscaliteit :

- de forfaitaire huisvuilbelasting afschaffen of hervormen volgens het principe dat de vervuiler betaalt;
- de belasting op tewerkgesteld personeel afschaffen;
- de belasting op kantoorruimten afschaffen;
- geen nieuwe forfaitaire belastingen ten laste van gezinnen invoeren tot het einde van de legislatuur;
- geen enkele nieuwe belasting invoeren in 2009 of de aanslagvoeten en/of tarieven vastgesteld in haar verschillende belastingverordeningen, niet verhogen ten opzichte van de aanslagvoeten en/of tarieven die van toepassing waren in 2008. De gemeente neemt daartoe de vereiste gemeenteraadsbesluiten;
- over verhogingen van of over nieuwe belastingen ten laste van bedrijven beslissen, minstens twaalf maanden voor de datum waarop zij van kracht worden, met uitzondering van de opcentiemen op de onroerende voorheffing.

2.10.2 Publicatie belastingreglementen op de gemeentelijke website

In het kader van een transparanter en bedrijfsvriendelijker fiscaliteit wordt van de gemeenten ook verwacht dat zij op hun website een overzicht van alle belastingverordeningen opnemen, samen met de volledige tekst van de verordening.

Gemeenten die dat wensen kunnen dat doen in het kader van het frame dat is uitgewerkt in samenwerking met VVSG.

U vindt het op onze site : www.binnenland.vlaanderen.be/lokaal_pact

Er zijn nog een 70-tal gemeenten, die dit engagement nog moeten invullen.

2.10.3 Sancties in het lokaal pact

Hierbij verwijs ik naar de mededeling van 4 juli 2008 aan de Vlaamse Regering, betreffende Het Lokaal pact - procedures, waaruit blijkt dat de Vlaamse Regering beslist heeft niet te zullen optreden via het bestuurlijk toezicht indien de gemeente haar engagementen bij het Lokaal Pact niet zou nakomen. Met de toetredingsbeslissing tot het Lokaal Pact neemt de gemeente vrijwillig een aantal engagementen op zich, waardoor de gemeente ook in aanmerking komt voor een aantal tegenprestaties van de Vlaamse Regering.

Eventuele sancties tegen gemeenten die hun engagement niet nakomen kunnen wel gezocht worden in de tegenprestaties die door de Vlaamse Regering worden geleverd. Indien een gemeente haar engagementen niet nakomt, dan is ook de Vlaamse Regering vrij om haar deel van het engagement terug te schroeven. Het niet toekennen van de verhoogde Elia compensatie is de meest voor de hand liggende sanctie. Dergelijke sanctie kan tot stand komen door een beslissing van de Vlaamse Regering, op initiatief van de minister bevoegd voor het Binnenlands Bestuur.

3. Dividenden

3.1 Eliataks

De Vlaamse Regering schafte de Eliataks ten laste van gezinnen en bedrijven af met ingang van 1 januari 2008. Om het daaruit voortvloeiende inkomstenverlies voor de gemeenten te compenseren werd in 2008 aan het Vlaams Gemeentefonds een bedrag van 83 miljoen euro toegevoegd. Vanaf 2009 wordt die aanvullende dotatie jaarlijks aangepast aan de inflatie en onder de gemeenten verdeeld volgens een vaste verdeelsleutel, nl. volgens dezelfde procentuele verhoudingen als de verdeling van het bedrag voor het jaar 2007 van de Eliataks.

Het bedrag in de aanvullende dotatie wordt geboekt op artikel 021/466-48 (Gemeentefonds - andere bijdragen van de hogere overheden voor algemene doeleinden) (AR 73406).

Daarnaast voorziet de Vlaamse Regering, in het kader van het lokaal pact met de gemeenten, een bijkomende compensatie voor de afschaffing van de Eliataks. Deze aanvullende compensatie wordt onder de gemeenten die alle engagementen van het pact nakomen, verdeeld volgens dezelfde verdeelsleutel als voor de aanvullende dotatie van het Vlaams Gemeentefonds.

De bijkomende compensatie bedroeg 25 miljoen euro in 2008 en 42 miljoen euro in 2009. Voor 2010 bedraagt de bijkomende compensatie € 41,5 miljoen, te indexeren. Het exact bedrag is op dit ogenblik nog niet gekend. De gemeenten zullen zodra mogelijk individueel van hun aandelen op de hoogte worden gebracht.

De gemeentelijke aandelen in deze bijkomende compensatie worden ingeschreven op artikel 552/466-48 (Elektriciteit - andere bijdragen van de hogere overheden voor algemene doeleinden) (AR 73406).

3.2 Raming dividenden elektriciteit, gas en kabeldistributie

Voor de dividenden elektriciteit, gas en eventueel kabeldistributie zullen de gemeenten de informatie bij de netbeheerders en bij de financieringsintercommunales opvragen om over de meest recente ramingen te beschikken. De gemeenten voegen de door hun intercommunales verstrekte ramingen bij het budget.

3.3 Verkoop van Distrigas-aandelen door Publigas

Het is mogelijk dat sommige gemeenten eind dit jaar via hun financieringsintercommunale belangrijke middelen krijgen uit de recente verkoop van Publigas van haar Distrigas-participatie aan ENI. Dit kan gebeuren onder de vorm van een dividend of kapitaaluitkering.

Wat betreft de bestemming van deze middelen, verwijs ik hierbij naar dezelfde richtlijnen als ten tijde van de laatste verkoop van de Telenet-aandelen en de Electrabelaanandelen. (omzendbrief BA2005/06 van 14 oktober 2005 en omzendbrief BA 2007/08 van 7 december 2007.)

De opbrengsten uit de verkoop van Distrigas-aandelen zijn eenmalig en geven daardoor een bijzondere injectie aan de lokale financiën. Met het oog op een correct financieel beleid, is het niet aanvaardbaar om belangrijke éénmalige ontvangsten voor de financiering van jaarlijks terugkerende uitgaven aan te wenden maar deze wel een duurzame bestemming te geven.

De ontvangsten op de gewone dienst uit de bovenstaande Distrigas-operatie kunnen de gemeenten daarom enkel aanwenden voor de aanleg van reserves voor toekomstige pensioenuitgaven of voor overboeking naar de buitengewone dienst, ter financiering van om het even welke buitengewone uitgave. Ik denk hierbij aan het afbouwen van de schuld, het financieren van duurzame investeringen of het storten van de opbrengsten in een buitengewoon reservefonds.

4. De uitgaven van de gewone dienst

4.1 De personeelsuitgaven

Voor de algemene bepalingen verwijs ik naar rubriek III, punt 1, van deze omzendbrief.

Ik vestig daarnaast de aandacht van de gemeentebesturen op de verplichting om, krachtens artikel 72 van het koninklijk besluit van 2 augustus 1990 houdende het Algemeen Reglement op de Gemeentelijke Comptabiliteit, de lonen van het onderwijzend personeel die als tegenwaarde van de gewone toelagen rechtstreeks aan de belanghebbenden worden betaald, gelijktijdig als uitgave en als ontvangst te boeken.

4.2 De werkingskosten

Voor de algemene groeicoëfficiënt verwijs ik naar rubriek III, punt 3, van deze omzendbrief.

4.3 De overdrachten

4.3.1 De bijdrage aan het O.C.M.W.

Als het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn niet over voldoende middelen beschikt om de uitgaven te dekken die voortkomen uit de vervulling van zijn opdracht, wordt het verschil gedragen door de gemeente. Die gemeentelijke bijdrage wordt in de uitgaven van het gemeentelijk budget ingeschreven. Dat is een wettelijke verplichting ingevolge artikel 145 van het decreet betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn dat op 1 juli 2009 in werking trad.

Tenzij de gemeente en het openbaar centrum anders hebben beslist, wordt maandelijks minstens een twaalfde van de bijdrage aan het centrum uitbetaald.

De gemeente en het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn kunnen overeenkomen dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn bepaalde overschotten van de gemeentelijke bijdrage houdt voor bestedingen in een volgend financieel boekjaar. Die overschotten worden in de jaarrekening afgezonderd. De bestemming ervan wordt in het meerjarenplan en het budget bepaald.

De basisfinanciering voor het O.C.M.W. waarin het decreet inzake het Vlaams Gemeentefonds vanaf 1 januari 2003 voorziet, verandert niets aan die verplichting.

Aangezien alle O.C.M.W.'s vanaf het jaar 1999 een meerjarenplan moeten opmaken, schrijven de gemeenten in hun meerjarig financieel beleidsplan dezelfde bedragen in als in het meerjarenplan van het O.C.M.W., voor zover de bedragen beschikbaar zijn op het ogenblik dat het budget wordt aangenomen.

Als het O.C.M.W. nog geen meerjarenplan heeft opgesteld, wordt de bijdrage van het vorige jaar ingeschreven en aangepast met een realistisch percentage.

Zodra de bedragen van het O.C.M.W. gekend zijn, moeten die bij de eerstvolgende budgetwijziging van de gemeente aangepast worden, zowel in het budget zelf als in het meerjarig financieel beleidsplan.

4.3.2. De ziekenhuistekorten

Het bedrag wordt geraamd op basis van de gegevens, verstrekt door het openbaar ziekenhuis.

Aan de gemeenten die nog belangrijke ziekenhuistekorten van vorige jaren moeten vereffenen, wordt sterk aanbevolen het voorschot op het exploitatietekort vast te stellen op 90 % en dat voorschot als een vastgelegde uitgave in de rekening te boeken.

In de meerjarenplanning wordt de ontwikkeling van de ziekenhuistekorten gemotiveerd.

4.3.3 De gemeentelijke dotatie aan de politiezone

4.3.3.1 Raming van de gemeentelijke dotatie : overeenkomst tussen de politiebegroting en het gemeentelijk budget

De lokale politie wordt niet uitsluitend gefinancierd met federale dotaties. De gemeentebesturen moeten de financiële middelen van de zones van de lokale politie aanvullen met een gemeentelijke dotatie.

De gemeentelijke dotatie moet minimaal volstaan om de zone waar de gemeente deel van uitmaakt over voldoende middelen te laten beschikken zodat alle uitgaven kunnen worden gedekt die voortkomen uit de vervulling van haar wettelijk verplichte opdrachten.

De regels voor de verdeling van de totale gemeentelijke dotatie binnen een meergemeentezone over de verschillende gemeenten van de zone zijn vastgelegd in het koninklijk besluit van 7 april 2005 houdende de nadere regels inzake de berekening en de verdeling van de gemeentelijke dotaties in de schoot van een meergemeentepolitiezone (*Belgisch Staatsblad*, 20 april 2005), gewijzigd door de koninklijke besluiten van 5 augustus 2006 (*Belgisch Staatsblad*, 24 augustus 2006), 29 juni 2008 (*Belgisch Staatsblad*, 10 juli 2008) en 8 maart 2009 (*Belgisch Staatsblad*, 18 maart 2009).

Het koninklijk besluit (artikel 2) biedt in eerste instantie aan de gemeenten van een meergemeentepolitiezone de gelegenheid om in onderling overleg en onderling akkoord het percentage van het aandeel van elke gemeente in de globale gemeentelijke dotatie te bepalen.

Pas in tweede instantie, namelijk in het geval dat de gemeenten van een meergemeente-politiezone niet tot een akkoord komen, wordt opgelegd om het percentage in functie van de volgende factoren te bepalen :

1. de politionele norm bepaald overeenkomstig de bijlage bij het koninklijk besluit van 16 november 2001;
2. het gemiddeld belastbaar inkomen per inwoner van de gemeente, van 1999;
3. het gemiddeld kadastraal inkomen in de schoot van de gemeente, van 1999.

De voormelde factoren worden daarbij gewogen als volgt : 6, 2, 2.

Ik verwijs de gemeenten in dit verband ook naar punt 2.8.3 ("de gemeentelijke dotaties") van de ministeriële omzendbrief PLP 46 betreffende de onderrichtingen voor het opstellen van de politiebegroting voor 2010 ten behoeve van de politiezones (*Belgisch Staatsblad*, 21 augustus 2009)

Voor de goede werking van de lokale politiezones en van de gemeenten is het natuurlijk van groot belang dat de bedragen die in de politiebegroting zijn ingeschreven, de bedragen die in de gemeentelijke dotatiebesluiten zijn vastgesteld en de bedragen die in de gemeentelijke budgetten zijn ingeschreven, met elkaar overeenstemmen.

Dat geldt uiteraard zowel bij het vaststellen van de initiële politiebegroting als van eventuele latere begrotingswijzigingen.

Voor de goede gang van zaken moet in een meergemeentezone de gemeentelijke dotatie van elke gemeente niet alleen worden ingeschreven in de budgetten van de gemeenten, maar ook worden vastgesteld in een afzonderlijk besluit. De afzonderlijke vaststelling van de gemeentelijke dotatie is in het kader van de uitoefening van het bestuurlijk toezicht immers niet alleen onderworpen aan het gewestelijk algemeen toezicht, maar ook aan specifiek federaal toezicht voor wat de bepaling van het bedrag betreft.

De budgetten van de gemeenten zelf zijn uitsluitend onderworpen aan het gewestelijk bestuurlijk toezicht.

De besluiten over de vaststelling van de gemeentelijke dotatie moeten worden genomen vóór de zone en de gemeenten een beslissing nemen over hun begroting/budget.

In de omzendbrief BA-2002/12 van 27 september 2002 betreffende het administratief toezicht op de gemeenten en de politiezones werd onder meer gesteld dat, indien er geen overeenstemming is tussen de gemeentelijke dotatie die in de begroting van de gemeente is ingeschreven en die welke in de begroting van de politiezone is ingeschreven, de provinciegouverneur moet overgaan tot schorsing van het desbetreffende artikel in de gemeentebegroting of van de gemeentebegroting in haar geheel. In die omzendbrief worden eveneens twee situaties aangehaald waarin de provinciegouverneur overgaat tot schorsing van het besluit betreffende de politiedotatie of het desbetreffende krediet in de gemeentebegroting, namelijk :

— als de gemeenteraad een dotatie aan de zone vaststelt of opneemt in de gemeentebegroting die lager is dan de dotatie opgenomen in de politiebegroting die door de politieraad is goedgekeurd en eveneens uitvoerbaar geworden is na de uitoefening van het gewestelijk administratief toezicht;

— als de gemeenteraad een dotatie aan de zone vaststelt of opneemt in de gemeentebegroting die onvoldoende is om het tekort van de zone dat voortvloeit uit uitgaven die strikt verplicht zijn door de politiewetgeving, op te vangen.

De aangehaalde bepalingen van omzendbrief BA-2002/12 van 27 september 2002 wens ik als volgt aan te vullen en te verduidelijken :

— het spreekt voor zich dat het bedrag van de gemeentelijke dotatie dat opgenomen is in het specifieke dotatiebesluit van de gemeenteraad en het bedrag van de gemeentelijke dotatie dat opgenomen is in het budget van de gemeente, identiek moeten zijn. Het gaat hier om twee beslissingen van de gemeenteraad die uiteraard met mekaar moeten overeenstemmen. Als dat om onverklaarbare redenen toch niet het geval zou zijn, dan moet de provinciegouverneur schorsend optreden tegen het budget van de gemeente om de gemeente uit te nodigen haar besluitvorming coherent te maken.

— op de bepaling van de gemeentelijke dotatie in het dotatiebesluit is specifiek federaal toezicht van toepassing.

— indien het bedrag dat de gemeente vaststelt als haar gemeentelijke dotatie niet overeenstemt met het bedrag dat de politiezone opneemt in haar politiebegroting, ontstaat er een bijzondere situatie. De gemeente kan alleen in welbepaalde gevallen verplicht worden tot het aanvullen van de financiële middelen van de politiezone, namelijk als kan worden aangetoond dat de middelen van de zone niet volstaan om de wettelijke verplichtingen na te komen. Sommige verplichtingen liggen vast, zoals het minimum aantal personeelsleden van de zone en de uitrusting die van hogerhand worden opgelegd.

4.3.3.2 Chronologische werkwijze - aanbevelingen

Op dit ogenblik zijn maar een aantal elementen wettelijk vastgelegd, zoals het verplichte minimum aantal personeelsleden per zone. Omdat een aantal mogelijke uitgaven niet wettelijk verplicht zijn en omdat de zones zelf een aantal beleidsopties kunnen bepalen, is het uiteraard van het grootste belang dat er in de zones voldoende overleg plaats heeft tussen alle betrokken partijen en dat eenzijdige beslissingen vermeden worden.

In de eengemeentezones treedt de gemeenteraad zelf op als politieraad zodat er zich hier normalerwijs geen tegenspraak kan voordoen tussen de gemeentelijke dotatie in het budget van de gemeente en de gemeentelijke dotatie in de politiebegroting.

In de meergemeentezones zijn de politieraden samengesteld uit een aantal leden van de gemeenteraden die uiteraard de eerste verantwoordelijkheid dragen bij de vaststelling van de politiebegrotingen, de gevolgen voor de gemeentelijke dotaties en uiteindelijk de gevolgen voor de gemeentelijke financiën.

Afgezien van de gestructureerde mogelijkheden tot overleg in de politieraad zelf, dring ik er bij de meergemeentezones op aan dat er ook voldoende grondig overleg plaats heeft tussen de gemeenten en hun politiezone.

Het is wenselijk dat er eerst een consensus tot stand komt tussen de gemeenten en de politiezone over de omvang van de gemeentelijke dotatie, dat vervolgens elke betrokken gemeente het overeengekomen bedrag vastlegt in een gemeenteraadsbesluit en dat die bedragen daarna worden verwerkt in de budgetten van de gemeenten en in de begroting van de politiezone.

4.3.4 Dotatie aan de brandweerzone

Gelet op de vaste intentie van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken om de nieuwe, autonome, hulpverleningszones van de brandweer operationeel te maken, verdient het aanbeveling om een sperperiode in te lassen voor grote aankopen voor de gemeentelijke brandweerdiensten, teneinde de financiën van de toekomstige hulpverleningszones niet nodeloos te bezwaren. De opportuniteit van grootschalige uitgaven voor roerend of onroerend brandweermateriaal dat niet werd opgenomen in de meerjarenplanning zoals die door de FOD Binnenlandse Zaken gekend is, zal onderzocht worden tot de eigenlijke hulpverleningszones van de brandweer operationeel zijn. Uitgaven die noodzakelijk zijn voor de goede werking van de gemeentelijke brandweerdiensten vallen vanzelfsprekend niet onder deze aanbeveling.

4.3.5 Subsidies aan gemeentelijke VZW's

Het komt de democratisch verkozen raden van de gemeenten toe zelf de gemeentelijke aangelegenheden te regelen. Ik verwijs in dit verband naar artikel 245 van het Gemeentedecreet.

Ik verwijs ook in het bijzonder naar de omzendbrief BA 93/03 van 21 april 1993 met betrekking tot de problematiek van de uitoefening van het gemeentelijk beleid via zogenaamde parage-meentelijke VZW's. In die omzendbrief staat dat gemeenten alleen nog toelagen van meer dan 2500 euro aan dergelijke VZW's kunnen verstrekken als ze een aantal minimale bepalingen die eigen zijn aan de uitoefening van het openbaar bestuur, naleven.

Ik wijs ook op de wet van 14 november 1983 betreffende de controle op de toekenning en de aanwending van sommige toelagen, die ook van toepassing is op de door de gemeenten gesubsidieerde rechtspersonen. Toelagen aan VZW's mogen alleen worden gebruikt voor het doel waarvoor ze werden verstrekt en de gemeenten zijn belast met de controle op de naleving ervan.

4.3.6 Subsidies aan private verenigingen

Indien de gemeenteraad een reglement heeft aangenomen dat de verdeling van subsidies aan verenigingen regelt, mag in het budget een globaal krediet ingeschreven worden.

Als de gemeente niet beschikt over een dergelijk reglement, dan moet het budget een lijst bevatten met de verenigingen waaronder het globale krediet wordt verdeeld. Die lijst vermeldt ook de bedragen die elke vereniging ontvangt.

Bij gebrek aan zo'n lijst moet het budget zelf afzonderlijke artikels bevatten waarop elke subsidie nominatief aan een welbepaalde vereniging wordt toegekend.

Verder is het vanzelfsprekend dat toelagen niet willekeurig mogen worden verdeeld onder de verenigingen die ervoor in aanmerking komen.

Om aan de motiveringsplicht te voldoen, moet een verdeling berusten op objectieve gronden, die opgenomen zijn in het desbetreffende gemeenteraadsbesluit.

4.3.7 Visum voor nominatief toegekende subsidies

In tegenstelling tot wat is bepaald onder punt 4.3.2.1. van de omzendbrief van 1 december 2006 betreffende de inwerkingtreding van sommige bepalingen van het Gemeentedecreet, moet de ontvanger voor subsidies die nominatief worden opgesomd in het budget, geen visum geven vóór de vaststelling van het budget door de gemeenteraad.

Het visum moet uiterlijk worden gegeven vóór de kennisgeving van de subsidie of de uitbetaling ervan.

4.3.8 Ondersteuning van scholen - decreet betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau

Vroeger was de limitatieve lijst van de sociale voordelen het criterium met betrekking tot de lokale ondersteuning van het onderwijs : wat als sociaal voordeel erkend was en aan het eigen onderwijsnet werd toegekend, moest de gemeente ook toekennen aan alle andere netten. Wat niet als sociaal voordeel erkend was, kon de gemeente niet aan andere netten toekennen.

In het decreet van 30 november 2007 betreffende het flankerend onderwijsbeleid op lokaal niveau (*Belgisch Staatsblad*, 11 februari 2008) wordt de lijst met sociale voordelen behouden (artikel 6 van het decreet) maar de lokale besturen krijgen ook de mogelijkheid om andere voordelen toe te staan (artikel 10 van het decreet). De lokale besturen die aan de scholen van het eigen schoolbestuur andere voordelen toekennen dan de sociale voordelen, kunnen die voordelen ook toekennen aan de scholen van de andere schoolbesturen op hun grondgebied die erom verzoeken. Elk lokaal bestuur beslist daarover autonoom en kan daartoe niet verplicht worden.

Als het bestuur echter beslist om ook voordelen toe te kennen aan scholen van andere netten, dan moeten die scholen op voet van gelijkheid behandeld worden. Het lokaal bestuur kan wel bepaalde criteria inbouwen of voorwaarden opleggen waaraan de scholen moeten voldoen om recht te hebben op die voordelen en een gemeente kan ook een proefproject opstarten in één school (zie ook de memorie van toelichting bij het voormelde decreet).

4.4 De schulduitgaven

4.4.1 De leningen

Voor de leningen verwijs ik naar rubriek III, punt 5.

Het is wenselijk dat alleen de opgenomen leninggelden als reële schuld tot uiting worden gebracht en als een vastgesteld recht worden geboekt.

De gemeenten moeten wel het volledige recht tot het opnemen van de gelden kunnen opvolgen. De nodige informatie hierover kan worden opgenomen in de toelichting bij de jaarrekening.

4.4.2 Bijdragen aan intercommunale verenigingen

Voor hun werkingsbijdragen gebruiken de gemeenten de economische code 435-01 "Bijdrage in de werkingskosten gedragen door andere overheidsinstellingen", terwijl voor het eventuele negatieve saldo na het afsluiten van de jaarrekeningen de code 222-01 "Bijdrage in het exploitatieverlies" gebruikt moet worden.

4.5 De overboekingen van de gewone naar de buitengewone dienst

Overboekingen van de gewone naar de buitengewone dienst moeten altijd volledig worden uitgevoerd tijdens het dienstjaar, namelijk de vastlegging en aanrekening van de uitgave op de gewone dienst, en de vaststelling van het recht op de buitengewone dienst.

Een eventueel overschot dat ontstaat op de buitengewone dienst - als de aanrekeningen op de buitengewone dienst voor de investeringsuitgaven uiteindelijk kleiner zijn dan de vastgelegde bedragen - kan de gemeenteraad bestemmen voor het financieren van andere buitengewone uitgaven.

II. INSTRUCTIES VOOR DE MEERJARENPLANNEN EN DE BUDGETTEN VAN DE OPENBARE CENTRA VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN

Met het decreet van 17 december 1997 houdende wijziging van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (O.C.M.W.-wet) is de nieuwe O.C.M.W.-boekhouding ingevoerd. Sinds het financiële boekjaar 2003 werken alle Vlaamse O.C.M.W.'s met de nieuwe O.C.M.W. beleidsinstrumenten (NOB).

Op 19 december 2008 heeft de Vlaamse Regering het decreet betreffende de organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn afgekondigd. Het besluit van de Vlaamse Regering van 3 april 2009 bepaalt de inwerkingtreding van de meeste artikelen van dit decreet.

De Vlaamse Regering heeft ervoor gekozen om het merendeel van de bepalingen inzake financiering, planning en financieel beheer in werking te laten treden op 1 juli 2009. Tevens wijzigt dit uitvoeringsbesluit een aantal bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 1997 betreffende de boekhouding en de administratieve organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De wetgeving waarnaar in dit deel van de omzendbrief wordt verwezen en ook de uitgewerkte voorbeelden en toelichtende documenten kunnen op de volgende internetadressen geraadpleegd worden :

— <http://binnenland.vlaanderen.be/regelgeving/wetgeving.htm>

— <http://www.binnenland.vlaanderen.be/e3pos>

1. Meerjarenplan

Alle Vlaamse O.C.M.W.'s moeten hun beleid voor langere termijn vastleggen in een meerjarenplan. Het meerjarenplan van de O.C.M.W.'s is meer dan een financieel meerjarenplan.

De raad voor maatschappelijk welzijn past jaarlijks waar nodig het meerjarenplan aan voor hij beraadslaagt over het budget voor het volgende financiële boekjaar (art. 147, § 1 O.C.M.W.-decreet).

Artikel 146, § 1 en § 4, en de artikelen 147 en 148 van het O.C.M.W.-decreet traden in werking op 1 juli 2009 met uitzondering van de bepaling die het begijnjaar van het meerjarenplan definieert. Artikel 87, § 2, 3°, artikel 88, § 1 en artikel 90, § 1 van de O.C.M.W.-wet werden opgeheven op 1 juli 2009.

Tot de Vlaamse Regering de nadere voorschriften voor de uitvoering van titel IV van het O.C.M.W.-decreet heeft bepaald, zijn de bepalingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 1997 en van het ministerieel besluit van 20 juni 2001 betreffende de boekhouding en de administratieve organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn van toepassing op de O.C.M.W.'s.

1.1 Inhoud

Overeenkomstig artikel 146, § 1 van het O.C.M.W.-decreet moet het lopende meerjarenplan lopen tot het einde van het jaar na de volgende gemeenteraadsverkiezingen, momenteel dus tot en met 2013. De termijn van drie jaar die voorzien was in artikel 87, § 2, 3°, van de O.C.M.W.-wet geldt dus niet meer.

Het meerjarenplan bestaat uit een strategische nota en een financiële nota. Beide onderdelen hangen intern samen en sluiten op elkaar aan. Het meerjarenplan moet eveneens aansluiten op de andere plannen van de lokale overheden, dus ook op die van de gemeente.

Aangezien § 2 en § 3 van artikel 146 van het O.C.M.W.-decreet nog niet in werking traden, blijft de inhoud van het meerjarenplan ongewijzigd. Artikel 2 van het NOB-besluit blijft dus van toepassing.

1.1.1 De strategische nota

De strategische nota is het instrument bij uitstek voor de politieke en ambtelijke leiding om het centrum en de verbonden instellingen te sturen. Het is de schriftelijke neerslag van het strategisch plan van het openbaar centrum.

In de strategische nota worden de beleidsopties inzake de externe en de interne werking van het centrum toegelicht.

Die nota bevat onder meer de volgende gegevens :

- de toekomstige prioriteiten van het O.C.M.W.;
- de werkwijze en de te volgen procedures om die prioriteiten te realiseren;
- de voortgangscontrole op de effectieve realisatie van die prioriteiten;
- met betrekking tot de interne werking : de wijze waarop de performantie van de organisatie minstens behouden en eventueel verbeterd kan worden;
- met betrekking tot de externe werking : de behoeften van het O.C.M.W. en de mate waarin het O.C.M.W. die behoeften wil en kan invullen.

In de strategische nota zal in elk geval rekening worden gehouden met elementen uit het zorgstrategisch plan en de personeelsbehoeftenstudie. De samenhang tussen de werking en de beleidsinitiatieven van de gemeente en het O.C.M.W. moet zeker ter sprake komen in de strategische nota.

In de strategische nota kan onder meer aandacht geschonken worden aan :

- de dienstverlening (het aanbod en het tariefbeleid);
- de erkenningen en subsidiëringen;
- het personeelsbeheer;
- het schuldbeheer;
- de overdrachten, en in het bijzonder de ontwikkeling van de nettokosten inzake de maatschappelijke dienstverlening;
- de telecommunicatie (Internet) en de automatisering;
- de investeringsprojecten, onder meer VIPA;
- de optie tot het al dan niet uitbesteden van bepaalde taken.

1.1.2 De financiële nota

De financiële nota wordt verder opgemaakt volgens de modellen opgenomen in het ministerieel besluit van 20 juni 2001.

De financiële weerslag van de beleidsopties moet terug te vinden zijn in de financiële nota.

Die bestaat uit de volgende onderdelen :

- Exploitatieplanning

De exploitatieplanning bevat de raming van de opbrengsten en de kosten, waarbij onder meer rekening wordt gehouden met de opties uit de strategische nota en met de financiële weerslag van de uitvoering van geplande investeringsprojecten. De kosten en de opbrengsten worden geconsolideerd weergegeven volgens schema 1 van het ministerieel besluit van 20 juni 2001. De planning bevat minstens de cijfers van de rekening 2008, het budget 2009, inclusief de al doorgevoerde budgetaanpassingen, en de prognoses voor 2010, 2011, 2012 en 2013.

- Planning van investeringen en desinvesteringen

De planning van investeringen en desinvesteringen bevat de vooruitzichten inzake investeringen en de financiering daarvan, eventueel door middel van desinvesteringen. Ze wordt opgesteld volgens schema 2 van het ministerieel besluit van 20 juni 2001.

De tabellen bevatten minstens de cijfers voor 2010, 2011, 2012 en 2013. Om het schema te kunnen opstellen moet van alle investeringsprojecten, zowel van de nieuwe als van de lopende projecten, een uitsplitsing over de jaren heen geraamd worden volgens de geplande realisatietermijn. Elk van de kolommen van de meerjarenplanning bevat dan de som van de overeenstemmende kolommen van de onderscheiden investeringsprojecten.

- Liquiditeitenplanning, cashflow en berekening van de gemeentelijke bijdrage

Deze planning wordt opgesteld volgens schema 3 van het ministerieel besluit van 20 juni 2001. Voetnoot 10 van het ministerieel besluit bepaalt dat tabel 3, de liquiditeitentabel, pas verplicht wordt op een later te bepalen datum. De besturen zijn dus wel verplicht om tabel 1, 2 en 4 van schema 3 op te stellen. Bovendien wordt hen aangeraden ook deel 1, 2, 3 en 4B van tabel 3 op te stellen. Die onderdelen geven immers een wezenlijke meerwaarde aan de planning en vergen geen bijzondere inspanningen.

Om deel 4A te kunnen opstellen is de beschikking over een gebudgetteerde balans zo goed als onontbeerlijk. Dit onderdeel is een goed instrument om de behoefte aan werkkapitaal te verantwoorden. O.C.M.W.'s die aan de gemeente een tegemoetkoming in het werkkapitaal vragen, kunnen dus het best ook dit onderdeel opstellen om zo hun vraag te ondersteunen.

Bovendien kan op die manier een gestructureerde verantwoording worden gegeven van het overzicht van de totale gemeentelijke bijdrage in tabel 4.

De tabellen bevatten minstens de cijfers van de rekening 2008, het budget 2009, inclusief de al doorgevoerde budgetwijzigingen, en de prognoses voor 2010, 2011; 2012 en 2013.

1.2 Procedure

De opmaak van een meerjarenplan is een teamgebeuren. Zowel de O.C.M.W.-secretaris als de financieel beheerder hebben daarbij een taak te vervullen. De O.C.M.W.-secretaris is verantwoordelijk voor het opstellen van het voorontwerp van de jaarlijkse herziening van de strategische nota van het meerjarenplan en de financieel beheerder voor het voorontwerp van de jaarlijkse herziening van financiële nota van het meerjarenplan. Zowel de O.C.M.W.-secretaris als de financieel beheerder moeten hiervoor dus nauw samenwerken en dit in overleg met het managementteam. (art. 86 en art. 91 O.C.M.W.-decreet)

Door de opheffing van artikel 88, § 1, van de O.C.M.W.-wet vervalt de verplichting om een protocol over de taakafspraken en de samenwerking tussen de gemeente en het O.C.M.W. als bijlage bij het meerjarenplan te voegen.

Voor de O.C.M.W.'s waarvan de voorzitter geen deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen blijft artikel 26bis van de O.C.M.W.-wet gelden. Bijgevolg moeten zij het ontwerp van hun meerjarenplan en budget voorleggen aan het overlegcomité vooraleer de raad kan beslissen over deze ontwerpen.

Door de opheffing van artikel 104bis van de O.C.M.W.-wet en de inwerkingtreding van artikelen 270 en 282 van het O.C.M.W.-decreet is het advies van het college van burgemeester en schepenen verplicht voor de O.C.M.W.'s waarvan de voorzitter deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen.

Het ontwerp van (de jaarlijkse aanpassing) van het meerjarenplan wordt op zijn minst veertien dagen voor de vergadering waarop het wordt besproken, aan ieder lid van de raad voor maatschappelijk welzijn bezorgd.

Het meerjarenplan wordt in zijn geconsolideerde vorm ter goedkeuring voorgelegd aan de raad voor maatschappelijk welzijn. Het gedetailleerde meerjarenplan ligt uiteraard ter inzage van de raadsleden.

De raad voor maatschappelijk welzijn stemt over (de aanpassing van) het meerjarenplan in zijn geheel. Elk lid van de raad voor maatschappelijk welzijn kan echter de afzonderlijke stemming eisen over een of meer onderdelen van het meerjarenplan die hij aanwijst. In dat geval mag over het geheel pas gestemd worden na de stemming over een of meer onderdelen die aldus zijn aangewezen. De stemming over het geheel heeft dan betrekking op de onderdelen waarover geen enkel lid van de raad voor maatschappelijk welzijn afzonderlijk wil stemmen, en op de onderdelen die al bij een afzonderlijke stemming zijn aangenomen.

De aanpassing van het meerjarenplan wordt aan de gemeente bezorgd. De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn licht de aanpassingen van het meerjarenplan toe op de vergadering van de gemeenteraad waarop het geagendeerd is. Als de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn geen deel uitmaakt van de gemeenteraad, wordt hij ten minste acht dagen voor de dag van die vergadering, door de voorzitter van de gemeenteraad daarvan verwittigd.

De aanpassingen van het meerjarenplan worden enkel ter goedkeuring aan de gemeenteraad voorgelegd als de bijdrage van de gemeente, vermeld in artikel 145 van het O.C.M.W.-decreet, gedurende de resterende periode van de financiële nota van het meerjarenplan wordt verhoogd of als de strategische nota van het meerjarenplan inhoudelijk wijzigt. In die gevallen kan de gemeenteraad het plan desgewenst aanpassen. Als er geen goedkeuring is vereist, neemt de gemeenteraad enkel kennis van de aanpassingen van het meerjarenplan.

2. Het budget

2.1 Inhoud

De artikelen 149 tot en met 159 van het O.C.M.W.-decreet traden in werking op 1 juli 2009. De inhoud van het budget blijft nagenoeg ongewijzigd. Ze wordt bepaald door de artikelen 151 tot en met 153 van het O.C.M.W.-decreet, de artikelen 3 tot en met 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 1997 en het ministerieel besluit van 20 juni 2001 betreffende de boekhouding en de administratieve organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

Het budget omvat een beleidsnota en een financiële nota.

2.1.1 De beleidsnota

De beleidsnota verwoordt het beleid dat het O.C.M.W. gedurende het financiële boekjaar zal voeren en concretiseert de beleidsdoelstellingen. De beleidsnota omvat een toelichting over de financiële toestand van het O.C.M.W. en verwoordt de aansluiting bij de financiële nota van het budget (artikel 152 O.C.M.W.-decreet).

De beleidsnota is een beknopt en bevattelijk document dat concreet moet aangeven welke kortetermijndoelstellingen het bestuur wil realiseren (als concretisering van de langetermijndoelstellingen uit het strategisch meerjarenplan) en welke middelen het bestuur hiervoor nodig heeft.

De benodigde middelen moeten nader ingevuld worden in de financiële nota van het budget.

In de beleidsnota moet ook de aansluiting worden gemaakt met de financiële nota van het budget, dus de aansluiting tussen enerzijds de doelstellingen en anderzijds de kredieten.

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur stelt op haar website voorbeelden en modellen ter beschikking die de besturen kunnen hanteren voor het opstellen van hun beleidsnota (zie: http://www.binnenland.vlaanderen.be/financien/financiële_gegevens.htm).

2.1.2 De financiële nota

De financiële nota bevat minstens het exploitatiebudget, het investeringsbudget, het liquiditeitenbudget en de gebudgetteerde gemeentelijke bijdrage (art. 153, § 1 O.C.M.W.-decreet).

De financiële nota wordt verder opgemaakt volgens de modellen opgenomen in het ministerieel besluit van 20 juni 2001. Het moet de financiële vertaling zijn van de beleidsdoelstellingen, geformuleerd in de beleidsnota van het budget.

- Het exploitatiebudget omvat de raming van alle kosten en opbrengsten van zowel de bestaande als de nieuw geplande activiteiten. Het wordt opgesteld zowel per activiteitencentrum als voor het centrum in zijn geheel, volgens schema 5 van het ministerieel besluit van 20 juni 2001. Het bevat minstens de cijfers van de rekening 2008, het budget 2009, inclusief de al doorgevoerde budgetwijzigingen, en de prognose voor 2010. Het exploitatiebudget wordt opgesteld met gebruik van alle rubrieken van het schema, inclusief die van de resultaatsverwerking.

- Het investeringsbudget wordt opgesteld per project volgens schema 6 van het ministerieel besluit van 20 juni 2001. Omwille van de samenhang met de meerjarenplanning is het noodzakelijk om de realisatietermijn zorgvuldig in te schatten.

- Het liquiditeitenbudget wordt alleen opgesteld voor het O.C.M.W. in zijn geheel, volgens schema 7 van het ministerieel besluit van 20 juni 2001. Voetnoot 30 van het ministerieel besluit bepaalt dat tabel 3, de liquiditeitentabel, pas verplicht wordt op een later te bepalen datum (cf. meerjarenplan: liquiditeitenplanning, cashflow en berekening van de gemeentelijke bijdrage). De besturen zijn dus wel verplicht tabel 1, 2 en 4 op te stellen. Bovendien wordt hen aangeraden ook deel 1, 2, 3 en 4B van tabel 3 op te stellen. Die onderdelen geven immers een wezenlijke meerwaarde aan het budget.

De tabellen bevatten minstens de cijfers van de rekening 2008, het budget 2009, inclusief de al doorgevoerde budgetwijzigingen, en de prognose voor 2010.

Voor de verdere inhoudelijke aspecten van het budget van het O.C.M.W. verwijs ik naar de gemeenschappelijke onderrichtingen van rubriek III.

In de marge hiervan wens ik er de aandacht op te vestigen dat het van primordiaal belang is dat het budget een getrouw beeld weergeeft.

2.2 Procedure

Het voorontwerp van budget wordt opgemaakt door de administratie. Zowel de O.C.M.W.-secretaris als de financieel beheerder hebben daarbij een taak te vervullen. De O.C.M.W.-secretaris is verantwoordelijk voor het opstellen van het voorontwerp van de beleidsnota van het budget en de financieel beheerder voor het voorontwerp van de financiële nota van het budget. Zowel de O.C.M.W.-secretaris als de financieel beheerder moeten hiervoor dus nauw samenwerken en dit in overleg met het managementteam.

Artikel 87bis van de organieke wet van 8 juli 1976 inzake de budgetcommissie wordt opgeheven vanaf 1 juli 2009. Het voorontwerp van het meerjarenplan en van de budgetten moet dus niet meer voor advies voorgelegd worden aan de budgetcommissie.

Voor de O.C.M.W.'s waarvan de voorzitter geen deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen blijft artikel 26bis van de O.C.M.W.-wet gelden. Bijgevolg moeten zij het ontwerp van hun meerjarenplan en budget voorleggen aan het overlegcomité vooraleer de raad kan beslissen over deze ontwerpen.

Door de opheffing van artikel 104*bis* van de O.C.M.W.-wet en de inwerkingtreding van artikel 270 en 282 van het O.C.M.W.-decreet is het advies van het college van burgemeester en schepenen verplicht voor de O.C.M.W.'s waarvan de voorzitter deel uitmaakt van het college van burgemeester en schepenen

Uiteindelijk zal de O.C.M.W.-voorzitter beslissen om het ontwerp van budget op de agenda van de O.C.M.W.-raad te plaatsen. Dat ontwerp moet op zijn minst veertien dagen voor de vergadering waarop het wordt besproken aan ieder lid van de O.C.M.W.-raad worden bezorgd.

Het budget wordt vastgesteld door de O.C.M.W.-raad op basis van het meerjarenplan voor het begin van ieder financieel boekjaar (dus voor 1 januari).

De O.C.M.W.-raad stemt over het budget in zijn geheel. Elk lid van de O.C.M.W.-raad kan echter de afzonderlijke stemming eisen over een of meer onderdelen van het budget die het aanwijst. In dat geval mag over het geheel pas gestemd worden na de stemming over een of meer onderdelen die aldus zijn aangewezen. De stemming over het geheel heeft dan betrekking op de onderdelen waarover geen enkel lid van de O.C.M.W.-raad afzonderlijk wil stemmen, en op de onderdelen die al bij een afzonderlijke stemming zijn aangenomen.

Het budget wordt aan de gemeente bezorgd. De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn licht het budget toe op de vergadering van de gemeenteraad. Als de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn geen deel uitmaakt van de gemeenteraad, wordt hij ten minste acht dagen voor de dag van die vergadering door de voorzitter van de gemeenteraad daarvan verwittigd.

Als een budget past binnen het meerjarenplan, neemt de gemeenteraad er kennis van. Als een budget niet past binnen het meerjarenplan, spreekt de gemeenteraad zich uit over de goedkeuring van het budget. De gemeenteraad kan evenwel in dat geval het budget in overeenstemming brengen met het meerjarenplan. Als de raad voor maatschappelijk welzijn geen meerjarenplan of budget heeft vastgesteld, stelt de gemeenteraad eenzijdig het budget vast.

De gemeenteraad neemt de beslissingen binnen een termijn van vijftig dagen, die ingaat op de dag nadat de beslissing van de raad voor maatschappelijk welzijn bij de gemeente is ingekomen. De gemeente verstuurt haar besluit naar het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn uiterlijk de laatste dag van die termijn. Als binnen die termijn geen beslissing naar het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn is verstuurd, wordt de gemeenteraad geacht te hebben kennisgenomen van het budget, vermeld in het tweede lid, of er zijn goedkeuring aan te hebben verleend. De gemeenteraad bezorgt de beslissingen van goedkeuring, van niet-goedkeuring of van vaststelling van het budget aan de provinciegouverneur.

Op het budget is artikel 148, § 2 en § 3 van het O.C.M.W.-decreet van overeenkomstige toepassing.

De artikelen 177 tot en met 179 betreffende het bestuurlijk toezicht op het meerjarenplan en het budget treden nog niet in werking. Bijgevolg gelden de regels van het algemeen bestuurlijk toezicht overeenkomstig titel IX, hoofdstuk I, afdeling II van het O.C.M.W.-decreet.

2.3 Procedure voor de opmaak en vaststelling van een budgetwijziging

De procedure voor de opmaak van het ontwerp van een budgetwijziging is gelijklopend met de procedure voor de opmaak van het budget. Het voorontwerp van de verklarende nota van budgetwijziging wordt opgesteld door de O.C.M.W.-secretaris en het voorontwerp van de financiële nota van budgetwijziging wordt opgesteld door de financieel beheerder. Ze doen dat beiden in overleg met het managementteam (artikel 156 O.C.M.W.-decreet).

Voor de toezending van het ontwerp van budgetwijziging aan de leden van de O.C.M.W.-raad is de gewone termijn van acht dagen van toepassing.

De toezichtprocedure, zoals beschreven in artikel 150 van het O.C.M.W.-decreet, is van toepassing op de budgetwijzigingen.

2.4 Interne kredietaanpassingen

De definitie van interne kredietaanpassingen wordt niet langer bepaald door artikel 88, § 3, tweede lid van de O.C.M.W.-wet maar door artikel 9*bis* van het Besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 1997.

2.5 Voorlopige kredieten

Artikel 154 van het O.C.M.W.-decreet bepaalt dat, tot het budget van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn is vastgesteld, het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn alleen kan beschikken over voorlopige kredieten onder de voorwaarden en binnen de grenzen, bepaald door de Vlaamse Regering.

Artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 1997 betreffende de boekhouding en de administratieve organisatie van de O.C.M.W.'s bepaalt dat vóór de definitieve vaststelling van het exploitatiebudget, de besturen door middel van voorlopige kredieten uitgaven mogen doen waarvoor een uitvoerbaar krediet uitgetrokken was op het exploitatiebudget van het vorige financiële boekjaar. Die voorlopige kredieten mogen, per verlopen of begonnen maand, niet meer bedragen dan een twaalfde van het exploitatiebudget van het vorige financiële boekjaar, evenwel met een maximum van drie twaalfden.

3. Bestuurlijk toezicht op de budgetten van het O.C.M.W.

3.1 Uitoefening van het algemeen bestuurlijk toezicht

Artikel 177 tot en met 179 van het O.C.M.W.-decreet, die het bestuurlijk toezicht regelen op het meerjarenplan en het budget, zijn nog niet in werking getreden.

Anderzijds zijn artikel 258, § 1, 255, § 1, 4°, 151 en 152 van het O.C.M.W.-decreet al wel in werking. Dat houdt onder meer in dat de provinciegouverneur het budget of de budgetwijziging kan schorsen wanneer het budget, overeenkomstig artikel 151 van het O.C.M.W.-decreet, niet bestaat uit een financiële nota en een beleidsnota of wanneer de beleidsnota niet voldoet aan de vereisten van artikel 152 van het O.C.M.W.-decreet. Overeenkomstig artikel 152 verwoordt de beleidsnota het beleid dat het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn gedurende het financiële boekjaar zal voeren en concretiseert ze de beleidsdoelstellingen. Verder omvat de beleidsnota een toelichting omtrent de financiële toestand van de gemeente en verwoordt ze de aansluiting met de financiële nota.

Indien het budget hieraan niet voldoet, kan het worden geschorst omwille van een schending van het recht.

Ook de artikelen 248 tot en met 264 van het O.C.M.W.-decreet, die het bestuurlijk toezicht regelen, treden op 1 juli 2009 in werking.

Overeenkomstig artikel 255 van het O.C.M.W.-decreet moet er binnen de twintig dagen nadat ze zijn genomen een kopie aan de provinciegouverneur worden verzonden van de besluiten van de raad voor maatschappelijk welzijn betreffende het budget, de budgetwijzigingen en het meerjarenplan en de aanpassing aan het meerjarenplan.

De datum van ontvangst van de documenten die integraal deel uitmaken van het budget of de budgetwijziging, is bepalend voor de aanvang van de toezichtstermijn van vijftig dagen. De termijn begint dus niet te lopen zolang niet alle documenten werden ontvangen.

De provinciegouverneur kan de schorsing ook beperken tot een of meer onderdelen van het budget als dat het evenwicht van het budget niet in gevaar brengt.

3.2 Tegensprekelijke procedure in geval van schorsing

De raad voor maatschappelijk welzijn spreekt zich gemotiveerd uit over de schorsing en stelt het budget of de budgetwijziging opnieuw vast. Hij stuurt zijn gemotiveerd besluit naar de Vlaamse Regering (Agentschap voor Binnenlands Bestuur). Een afschrift van dat besluit wordt dezelfde dag naar de provinciegouverneur gestuurd.

De Vlaamse Regering spreekt zich vervolgens definitief uit over het budget, binnen een termijn van vijftig dagen die ingaat op de dag na het inkomen van het door de raad voor maatschappelijk welzijn opnieuw vastgestelde budget. De Vlaamse Regering kan daarbij alle vereiste maatregelen nemen om het evenwicht van het budget te herstellen en om wettelijk verplichte uitgaven in te schrijven of ontvangsten te schrappen.

4. Partnerschap

Een overleg tussen het O.C.M.W. en de gemeente dat erop gericht is een zo ruim mogelijk draagvlak te scheppen, is een noodzakelijke voorwaarde voor het opstellen van een degelijk meerjarenplan. Het kan ook vermijden dat het meerjarenplan door de gemeenteraad moet worden aangepast. Als het budget nadien de grenzen van de gemeentelijke bijdrage respecteert, wordt het alleen ter kennisgeving voorgelegd. Externe ontwikkelingen en het doelgericht bereiken van een visie op lange termijn zijn het uitgangspunt van de besprekingen. De gemeente en het O.C.M.W. zouden daarbij evenwaardige partners moeten zijn.

In dat verband is het eveneens noodzakelijk dat beide besturen elkaar zo snel mogelijk de noodzakelijke documenten, waaronder de rekening, toesturen. Op die manier kunnen beide besturen zo snel mogelijk een correct beeld krijgen van de financiële toestand van het andere bestuur.

Ook het gemeente- en O.C.M.W.-decreet hechten aan de samenwerking tussen beide openbare besturen het nodige belang. Titel IX van het Gemeentedecreet (art. 270 (11) en 271) en titel X van het O.C.M.W.-decreet (artikel 270 en 271) met betrekking tot de samenwerking tussen gemeente en O.C.M.W., werden reeds volledig in werking gesteld.

5. Elektronische vorm van de jaarrekening van het O.C.M.W.

Conform het besluit van de Vlaamse Regering van 17 december 1997 betreffende de boekhouding en de administratieve organisatie van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 31 maart 2000, 1 juni 2001 en 20 juli 2006, worden de besluiten van de Raad voor Maatschappelijk Welzijn betreffende de jaarrekeningen binnen de termijn die is vastgesteld in artikel 89, § 2, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, in ingebonden vorm op papierdrager en in elektronische vorm bezorgd aan de provinciegouverneur.

Het protocol van die elektronische rapportering wordt bepaald in het ministerieel besluit van 20 juli 2006 tot vaststelling van de bestandsarchitectuur (*Belgisch Staatsblad*, 13 oktober 2006).

De verplichting om de jaarrekening ook in elektronische vorm te bezorgen geldt vanaf het financiële boekjaar 2006. De elektronische rapportering moet gelijktijdig met de papieren jaarrekening aan de provinciegouverneurs worden bezorgd.

Voor een verdere toelichting over de inhoud van de bovenvermelde besluiten en de praktische toepassing ervan verwijs ik naar de brief hierover van 9 juli 2007 aan de O.C.M.W.-ontvangers.

Voor meer informatie kunnen de O.C.M.W.-besturen terecht bij de heer Gerd Dottermans (tel. 02-553 39 81, e-mail : gerd.dottermans@bz.vlaanderen.be).

III. GEMEENSCHAPPELIJKE INSTRUCTIES VOOR GEMEENTEN EN O.C.M.W.'S

1. Personeel

1.1. Extra personeelsuitgaven - Uitvoering sectoraal akkoord 2008-2013 (Omzendbrief BB 2008/10 betreffende het sectoraal akkoord 2008-2013 voor het personeel van de lokale en provinciale besturen van 19 november 2008 en bijlagen - *Belgisch Staatsblad* 7 januari 2009)

In 2010 wordt de **eindejaarstoelage** voor de totaliteit van het gemeentepersoneel verhoogd. Het forfaitaire gedeelte van de eindejaarstoelage wordt vermeerderd met het bedrag van 100 euro. De verhoging is verwerkt in artikel 135 van het besluit van de Vlaamse Regering van 7 december 2007 houdende de minimale voorwaarden voor de personeelsformatie, de rechtspositieregeling en het mandaatstelsel van het gemeentepersoneel en het provinciepersoneel en houdende enkele bepalingen betreffende de rechtspositie van de secretaris en de ontvanger van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn.

De kostprijs daarvan bedraagt 100 euro per personeelslid. De totale verhoging van het forfaitaire gedeelte van de eindejaarstoelage, telkens met een vast bedrag sinds 1999, is in tegenstelling tot de rest van de eindejaarstoelage, onderworpen aan de socialezekerheidsbijdragen. In de meerkost moet dus de patronale bijdrage verwerkt worden, die verschil naargelang het gaat om vastbenoemde personeelsleden of contractanten.

Die verhoging van de eindejaarstoelage geldt ook voor de personeelsleden van de O.C.M.W.'s, met uitzondering van het personeel in federaal gefinancierde instellingen (ROB, RVT, dagcentra, ziekenhuizen) die een attractiviteitspremie krijgen in het kader van het federale akkoord voor de gezondheidssectoren 148/2 van 18 juli 2005. Uiteraard moet voor die categorie van personeelsleden rekening gehouden worden met de attractiviteitspremie die voor het jaar 2010 voorzien is in de RIZIV-financiering.

1.2. Algemene evolutie van de personeelsuitgaven

De besturen moeten rekening houden met de kostprijs van de anciënniteiten van hun personeel, meer bepaald met de evolutie van de geldelijke anciënniteit en de doorstroming in de functionele loopbaan.

Op basis van de maandvooruitzichten van het Planbureau van 7 juli 2009 zou de gemiddelde jaarinflatie in 2009 op 0,3 % en in 2010 op 1,6 % uitkomen, tegenover 4,49 % in 2008 en 1,82 % in 2007. De groeivoet van de zogenaamde gezondheidsindex die gebruikt wordt voor de indexering van de lonen zou in 2009 gemiddeld 0,9 % en in 2010 1,4 % bedragen, tegenover 4,22 % in 2008 en 1,77 % in 2007.

Overeenkomstig deze maandvooruitzichten voor de gezondheidsindex zou de volgende overschrijding van de spilindex plaatsvinden in augustus 2010. Als gevolg daarvan zouden de lonen van het overheidspersoneel in oktober 2010 met 2 % aangepast worden aan de gestegen levensduurte.

Het is wenselijk dat de besturen zelf de inflatievooruitzichten op geregelde tijdstippen raadplegen op de website van het Federale Planbureau : www.plan.be.

2. Pensioenproblematiek

2.1. Vergrijzing van het personeelsbestand en weerslag op de pensioenen

De lokale besturen bepalen zelf op welke wijze ze financiële middelen reserveren voor hun toekomstige pensioenuitgaven (mandatarissen en personeel). Dat kan onder meer door binnen hun eigen budget een reservefonds aan te leggen. De aanleg van een dergelijk reservefonds wordt echter, gelet op de stijgende trend van de pensioenuitgaven, ten zeerste aanbevolen.

Het bestuur kan ook een overeenkomst met een verzekeringsinstelling sluiten voor de opbouw van een pensioenfonds (fondsen voor collectieve kapitalisatie). Als de besturen voor die laatste mogelijkheid opteren, geldt uiteraard het principe van de mededinging bij het toewijzen van het contract.

Een belangrijk uitgangspunt bij beide opties is dat de middelen worden uitgetrokken voor het financieren van de pensioenuitgaven en dat zij niet voor andere zaken kunnen worden aangewend. Bovendien moet het bestuur de zekerheid kunnen hebben dat de bedragen zullen volstaan om aan de toekomstige pensioenuitgaven te voldoen.

Bij het instappen in een pensioenfonds kunnen er engagementen onderschreven worden die moeten zorgen voor een bepaald dekkingpercentage van de pensioenverplichtingen over een termijn van een welbepaald aantal jaren, door een optimale kapitalisatie van de toevertrouwde middelen.

Het aanbod aan beleggingsmogelijkheden neemt steeds verder uitbreiding. Toch moeten de besturen de volgende basisbeginselen in acht nemen :

— speculatieve beleggingen met gemeentegelden zijn niet verenigbaar met de opdrachten van een openbaar bestuur, dat tot doel heeft het algemeen belang optimaal te behartigen;

— de deelneming in de kapitaalvorming van privaatrechtelijke vennootschappen moet uitdrukkelijk bij wet of decreet zijn toegestaan (ik verwijs hiervoor naar de artikelen 195 en 245 van het Gemeentedecreet);

— de instelling waarbij belegd wordt, moet erkend zijn door de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen.

Uit het bovenstaande volgt dat alleen pensioenfondsen die een minimumrendement garanderen (vb. fondsen in het kader van Tak 21) kunnen worden aanvaard.

Daarnaast moeten de gemeentebesturen ook rekening houden met de huidige bepalingen van het Algemeen Reglement op de Gemeentelijke Comptabiliteit. Daarin wordt gesteld dat beleggingen op meer dan één jaar tot de buitengewone dienst van de begroting behoren, terwijl de gerealiseerde renteontvangsten in de gewone dienst worden geboekt.

Tot slot wil ik erop wijzen dat de besturen zelf verantwoordelijk blijven voor hun beleggingsbeslissingen.

2.2. Tweede pensioenpijler contractanten

Het sectorale akkoord 2008-2013 stelt de uitbouw van een collectief stelsel van aanvullend pensioen in het voorzicht voor de contractanten bij de lokale besturen. Het is de bedoeling dat initiatief nog in 2010 te concretiseren. Zodra er meer informatie is over de concrete vormgeving en uitwerking daarvan, zullen er ter zake afzonderlijke onderrichtingen aan de besturen meegedeeld worden.

3. De werkingskosten

Bij een **gelijkblijvend beleid** wordt de normale stijging van de werkingskosten voor 2010 door het Planbureau op gemiddeld 1,6 % geraamd. De budgetten houden daarmee rekening. De inflatie zou zich in de periode 2011-2014 stabiliseren rond 1,7 %. Dat percentage kan worden gehanteerd in de meerjarenplanning.

Toch beveel ik aan dat de besturen de verschillende dienstverleningspakketten grondig doorlichten en hun beleid waar nodig bijsturen. Eventuele nieuwe beleidsmaatregelen, besparingen of nieuwe uitdagingen worden in het beleidsplan toegelicht.

4. Het Vlaams Gemeentefonds

De ramingen die de gemeenten en O.C.M.W.'s in hun budgetten en meerjarenplannen mogen inschrijven, zullen door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur in een individueel schrijven aan elk bestuur worden meegedeeld.

De gemeenten ontvangen, naast hun aandeel in de hoofddotatie van het Vlaams Gemeentefonds, vanaf 2008 ook een aandeel in de aanvullende dotatie aan het Gemeentefonds, die de Vlaamse Regering heeft ingesteld als compensatie voor de afschaffing van de Eliataks sinds 1 januari 2008.

De aandelen in de hoofddotatie van het Vlaams Gemeentefonds schrijven de gemeenten, zoals gewoonlijk, in op artikel 021/466-01.

Het bedrag in de aanvullende dotatie wordt geboekt op artikel 021/466-48 (Gemeentefonds - andere bijdragen van de hogere overheden voor algemene doeleinden) (AR 73406).

Een eventuele wijziging van de verdeelsleutel tussen gemeente en O.C.M.W. met betrekking tot het gemeentelijke aandeel 2010 moest vóór 30 juni 2009 aan het Agentschap voor Binnenlands Bestuur worden meegedeeld. Het meegedeelde verdelingspercentage of bedrag blijft ook behouden voor de verdeling van het Vlaams Gemeentefonds voor 2011, tenzij de gemeenteraad en de O.C.M.W.-raad samen beslissen de verdeelsleutel te wijzigen en die aan het Agentschap voor Binnenlands Bestuur meedelen vóór 30 juni 2010.

De middelen uit het Vlaams Gemeentefonds die aan het O.C.M.W. worden toegekend, worden rechtstreeks gestort op de rekening van het O.C.M.W..

Het O.C.M.W. kan, zoals de gemeente, vrij beschikken over het toegekende aandeel uit het Vlaams Gemeentefonds en kan het geheel of gedeeltelijk bestemmen voor exploitatie-uitgaven of voor investeringen. Het deel dat voor exploitatie wordt gebruikt, wordt in het exploitatiebudget ingeschreven onder de rubriek I.E. "Andere opbrengsten", algemene rekening 740 "werkingsubsidies". Het deel dat voor investeringen wordt aangewend, wordt in deel 3 "Financiering" van het investeringsbudget van het desbetreffende project ingeschreven onder rubriek 3.B "Subsidies andere overheden", algemene rekening 1501 "Investeringsubsidies".

De opbrengst van het deel van het fonds dat het O.C.M.W. beschouwt als een algemene financiering, wordt ingeschreven op het centraal activiteitencentrum "Algemeen bestuur". De ontvangsten uit het Vlaams Gemeentefonds die worden aangewend voor de financiering van investeringsprojecten, worden ingeschreven op de activiteitencentra waarop de kosten van die projecten worden geboekt.

Ik verzoek de besturen ook het Agentschap voor Binnenlands Bestuur zo snel mogelijk op de hoogte te brengen van een eventuele wijziging van rekeningnummer waarop de gelden uit het Vlaams Gemeentefonds moeten worden gestort.

5. De schulduittgaven

De besturen schrijven in hun budgetten voor 2010 en in hun meerjarenplanning een realistische intrestlast in, gestaafd door een individuele berekening. Daarin houden ze rekening met alle nuttige elementen zoals lopende leningcontracten en nieuw op te nemen leningen (klassieke leningen met vaste of variabele rentevoet, gestructureerde leningen,...), looptijd van leningen, herzieningsperiodiciteiten, rentestructuren, de ontwikkeling van de rentevoeten en het gunstige effect van de overname van schulden in 2008 door de Vlaamse overheid in het kader van het lokaal pact.

6. Overgang naar de Single Euro Payments Area (SEPA)

Officieel moet volgens de Europese autoriteiten de Single Euro Payments Area (SEPA) tegen 2010 gerealiseerd zijn. Er zou dan binnen de EU één open eengemaakte betaalmarkt moeten bestaan.

SEPA is een feit wanneer eindgebruikers in de hele eurozone vanop 1 bankrekening of met 1 kaart even gemakkelijk en veilig kunnen betalen als vandaag in eigen land.

De overgang naar de eengemaakte euro-betalruimte wordt ten volle ondersteund door de verschillende betrokken Belgische economische actoren. De invoering van de SEPA impliceert een verandering van gewoonten, werkmethode en informaticasystemen bij de besturen, waarvan de voorbereiding het best zo vlug mogelijk wordt opgestart. Ik beveel de besturen daarom aan zich hierover te informeren bij hun bankinstellingen en informaticacentra. Het gaat onder meer over :

- het opnemen van het IBAN (International Bank Account Number) en de BIC (Bank Identifier Code) bij betalingsopdrachten,
- een nieuw type van overschrijvingsformulier,
- een aanpassing van de wijze waarop rekeninguittreksels in de boekhouding worden verwerkt (vandaag CODA),
- een nieuw systeem voor de domiciliëringen waarbij niet langer de bank maar wel de schuldeiser de domiciliëringgegevens zal beheren.

Informatie over SEPA is ook beschikbaar op het volgende internetadres : <http://www.sepabelgium.be>

IV. SLOTOPMERKINGEN

Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur en de provinciale afdelingen, die belast zijn met de voorbereiding van het toezicht op de budgetten en meerjarenplannen, staan steeds ter beschikking voor verdere toelichtingen bij deze omzendbrief. De uitoefening van het eerstelijntoezicht werd samengebracht bij de provinciegouverneurs, als commissarissen van de Vlaamse Regering.

Voor meer informatie i.v.m. deze omzendbrief kan u terecht bij het Agentschap voor Binnenlands Bestuur :

Boudewijngebouw, Boudewijnlaan 30 bus 70, 1000 Brussel

Tel. : 02-553 40.03 (afdelingshoofd)

Fax : 02-553 40.02

E-mail : binnenland-financies@vlaanderen.be

Ik verzoek de provinciegouverneurs de datum van bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* op te nemen in het bestuursmemoriaal.

Ik zend alle besturen rechtstreeks een afschrift van deze omzendbrief. Hij kan ook geraadpleegd worden op het volgende internetadres : <http://www.binnenland.vlaanderen.be>

G. BOURGEOIS,

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

Bijlage I : CONTROLELIJST VOOR DE GEMEENTEN

Documenten die deel uitmaken van het budget 2010 :

- beleidsnota
- financiële nota (= begroting)
- algemene gegevens betreffende de gemeente (tabel 1)
- programma van de tijdens het dienstjaar uit te voeren investeringen (tabel 6)
- samenvatting van de leningen (tabel 7)
- tabel van de schuldevolutie (tabel 8)
- meerjarig financieel beleidsplan (2010 tot en met minimum 2013)
- gegevens betreffende de volgende ramingen :
 - ramingen personenbelasting en verkeersbelasting
 - ramingen inzake energiedividenden

INHOUDSTAFEL

I. INSTRUCTIES VOOR DE MEERJARENPLANNING EN DE BUDGETTEN VAN DE GEMEENTEN

A. ALGEMENE INSTRUCTIES

1. De strategische meerjarenplanning
2. Het budget
 - 2.1 Inhoud
 - 2.2 De procedure
 - 2.3 Het exemplaar voor statistische verwerking van financiële informatie uit begrotingen en rekeningen
 - 2.4 Budgetwijzigingen
 - 2.5 Interne kredietaanpassingen
 - 2.6 Voorlopige kredieten
3. Bestuurlijk toezicht op de budgetten van de gemeenten
 - 3.1 Uitoefening van het algemeen bestuurlijk toezicht
 - 3.2 Tegensprekelijke procedure in geval van schorsing

B. BIJZONDERE INSTRUCTIES

1. De fondsen

1.1 Het Vlaams Gemeentefonds

1.2 Het Stedenfonds

2. Fiscaliteit

2.1 Goedkeuren en doorsturen van de aanslagvoeten : algemene aanbeveling

2.2 De aanvullende belasting op de personenbelasting (APB)

2.3 De opcentiemen op de onroerende voorheffing

2.4 Het decreet grond- en pandenbeleid

2.5 Heffing ter bestrijding van de verkrotting van gebouwen en woningen

2.6 Heffing ter bestrijding van leegstand van bedrijfsruimten

2.7 Het decreet betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg

2.8 De milieubeleidsvereenkomst reclaimedrukwerkaafvalstoffen

2.9 Andere gemeentebelastingen

2.10 Het lokaal pact

3. Dividenden

3.1 Eliataks

3.2 Raming dividenden elektriciteit, gas en kabeldistributie

3.3 Verkoop van Distrigas-aandelen door Publigas

4. De uitgaven van de gewone dienst

4.1 De personeelsuitgaven

4.2 De werkingskosten

4.3 De overdrachten

4.4 De schulduitgaven

4.5 De overboekingen van de gewone naar de buitengewone dienst

II. INSTRUCTIES VOOR DE MEERJARENPLANNEN EN DE BUDGETTEN VAN DE OPENBARE CENTRA VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN**1. Meerjarenplan**

1.1 Inhoud

1.2 Procedure

2. Het budget

2.1 Inhoud

2.2 Procedure

2.3 Procedure voor de opmaak en vaststelling van een budgetwijziging

2.4 Interne kredietaanpassingen

2.5 Voorlopige kredieten

3. Bestuurlijk toezicht op de budgetten van het O.C.M.W.

3.1 Uitoefening van het algemeen bestuurlijk toezicht

3.2 Tegensprekelijke procedure in geval van schorsing

4. Partnerschap**5. Elektronische vorm van de jaarrekening van het O.C.M.W.****III. GEMEENSCHAPPELIJKE INSTRUCTIES VOOR GEMEENTEN EN O.C.M.W.'S****1. Personeel**

1.1. Extra personeelsuitgaven - Uitvoering sectoraal akkoord 2008-2013 (Omzendbrief BB 2008/10 betreffende het sectoraal akkoord 2008-2013 voor het personeel van de lokale en provinciale besturen van 19 november 2008 en bijlagen - *Belgisch Staatsblad* 7 januari 2009)

1.2. Algemene evolutie van de personeelsuitgaven

2. Pensioenproblematiek**3. De werkingskosten****4. Het Vlaams Gemeentefonds****5. De schulduitgaven****6. Overgang naar de Single Euro Payments Area (SEPA)****IV. SLOTOPMERKINGEN**

Bijlage I : CONTROLELIJST VOOR DE GEMEENTEN

Nota

(1) Art. 253, § 1, 2° van het Gemeentedecreet

(2) Vandaag gaat het uitsluitend om Antwerpen en Gent.

(3) Het Stedenfonds richt zich, naast de Vlaamse Gemeenschapscommissie, enkel op de grootsteden Antwerpen en Gent en op de regionale steden Aalst, Brugge, Genk, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout.

(4) Wet van 24 juli 2008 ter bekrachtiging van de vestiging van sommige aanvullende gemeentebelastingen en de aanvullende agglomeratiebelasting op de personenbelasting voor elk van de aanslagjaren 2001 tot 2007 en tot wijziging, met ingang van het aanslagjaar 2009, van artikel 468 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (*Belgisch Staatsblad* van 8 augustus 2008)

(5) Waarbij 1,5 % = indexatie (2 x, nl. voor 2009 en voor 2010) en 2 % = groei van de belastbare KI's

(6) Bij decreten van 7 mei 2004, 24 mei 2004, 24 juni 2005 en 23 december 2005 en door het besluit van de Vlaamse Regering van 14 juli 2004.

(7) Het decreet vermeldt de datum van 31 december 2009. De kohieren van gemeentebelastingen kunnen overeenkomstig artikel 4, § 3 van het decreet van 30 mei 2008 betreffende de vestiging, de invordering en de geschillenbeslechting van provincie- en gemeentebelastingen echter uitvoerbaar verklaard worden tot 30 juni van het jaar volgend op het aanslagjaar. Inzake eigen gemeentebelastingen op leegstand moet deze datum dan ook tot uiterlijk 30 juni 2010 verschoven worden.

(8) Artikel 10, § 2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 april 1996 zoals gewijzigd bij besluit van 30 juni 2006

(9) Artikel 15 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juli 1997 tot uitvoering van het decreet van 19 april 1995 houdende maatregelen ter bestrijding en voorkoming van leegstand en verwaarlozing van bedrijfsruimten zoals laatst gewijzigd bij besluit van 24 maart 2006

(10) Bij decreet van 8 mei 2009 - *Belgisch Staatsblad* 6 juli 2009

(11) Art. 270 van het Gemeentedecreet treedt echter niet in werking als de voorzitter niet is toegevoegd aan het college van burgemeester en schepenen (artikel 312 GD)

REGION WALLONNE — WALLONISCHE REGION — WAALS GEWEST

SERVICE PUBLIC DE WALLONIE

Direction générale de la Fiscalité — Redevance Radio et Télévision

[2009/204376]

15 SEPTEMBRE 2009. — Note de service du Fonctionnaire dirigeant

Le Fonctionnaire dirigeant,

Vu le décret du 27 mars 2003 décidant d'assurer le Service de la Redevance Radio et Télévision visée à l'article 3, alinéa 1er, 9°, de la loi spéciale du 16 janvier 1989 relative au financement des Communautés et des Régions et modifiant la loi du 13 juillet 1987 relative aux redevances radio et télévision;

Vu l'arrêté du Gouvernement wallon du 24 avril 2003 relatif aux redevances radio et télévision, notamment l'article 4;

Considérant que l'efficacité du Service requiert la subdélégation de la fonction visée à l'article 4 de l'arrêté du Gouvernement wallon précité;

Attendu que le Fonctionnaire dirigeant adjoint, visé à l'article 4 de l'arrêté du Gouvernement wallon précité, est empêché dans l'exercice de ses fonctions;

Vu l'avis de l'Inspection des Finances, donné le 16 janvier 2003,

Arrête :

L'agent chargé de recevoir les réclamations et de statuer sur celles-ci en vertu de l'article 28, § 1er, alinéas 1er, 2 et 5, de la loi du 13 juillet 1987 telle que modifiée par le décret du 30 avril 2009, est M. Yves Hougardy, Attaché.

L'agent chargé d'accuser réception des demandes de remise ou de dégrèvement, et d'accorder le dégrèvement des surtaxes en vertu de l'article 28, § 2, alinéas 1er et 2, de la loi du 13 juillet 1987 telle que modifiée par le décret du 30 avril 2009, est M. Yves Hougardy, Attaché.

M. Yves Hougardy est également compétent pour accorder la remise des amendes administratives et des éventuels intérêts de retard en vertu de l'article 24, § 2, de la loi du 13 juillet 1987 telle que modifiée par le décret du 30 avril 2009.

Les présentes dispositions entrent immédiatement en vigueur.

Namur, le 15 septembre 2009.

Guy BROUWERS,
Fonctionnaire dirigeant